

HAUGESUND KOMMUNALE PENSJONSKASSE
ÅRSMELDING 2022

Heidi Sunde

Administrerende direktør

Trygg og stø kurs i urolige tider

Ved overgang til nytt år tenker vi ofte fremover og setter nye mål. Året 2022 startet positivt og optimistisk. Etter to år med pandemi og perioder med sosial isolasjon var vaksine på plass og samfunnet åpnet opp igjen. I retrospektiv ble 2022 preget av uro, usikkerhet, volatilitet og uforutsigbarhet. Det ble et år hvor vi igjen ble påminnet om at godt samarbeid, globalisering og fred ikke kan tas for gitt. Ikke langt ut i året kom utbruddet av den meningsløse krigen i Ukraina. Vi har sett den høyeste inflasjonen på 30-40 år i store deler av verden. I Europa har vi hatt energikrise og vi har gjennom 2022 hatt svært usikre og urolige økonomiske tider. Dette har også fortsatt inn i 2023.

Selv om vi er en lokal pensjonskasse og servicebedrift blir også vi påvirket av nasjonale og globale hendelser, regulatoriske endringer og det grønne skifte. Uansett hvilke ytre faktorer som påvirker vårt arbeid vil vår viktigste oppgave og fokus alltid være å utbetale rett pensjon - til rett person - til rett tid. Samtidig ønsker vi også å gi god service til våre medlemmer og arbeidsgivere. I tillegg til å være en servicebedrift er vi også en finansforvalter. Som daglig leder ser jeg at med et kompetent styre og kvalifiserte medarbeidere, god virksomhetsstyring, gjennomarbeidede strategier, solid fundament og solid økonomi har HKP holdt trygg og stø kurs gjennom 2022. HKP har levd opp til verdien «Trygghet for deg og din familie». Vi har utbetalt pensjonene til rett tid, bedret vår soliditet, ytterligere tilpasset virksomheten vår til nye regulatoriske endringer og økt vårt fokus på bærekraftsmålene.

I høst ble vi utsatt for et forsøk på cyberkriminalitet. Da viste det seg at vi også er rustet for denne typen operasjonell risiko. Vi stoppet effektivt angrepet fordi vi har innarbeidet solide sikkerhetsrutiner, har kompetente medarbeidere og har en IKT leverandør som tar IT sikkerhet på alvor.

Gjennom 2022 har vi tilpasset oss det svært omfattende nye tjenestepensjonsdirektivet (IORP II) som trådte i kraft 1.1.2023. De nye regulatoriske kravene setter krav til pensjonskassens virksomhetsstyring, flere kontrollfunksjoner, mer omfattende risikostyring, ansvarlige investeringer og langt mer og tidligere informasjon til pensjonskassens medlemmer.

Forvaltning av midler

De urolige tidene har først og fremst hatt påvirkning på HKP som finansforvalter. Avkastning på midlene som er oppspart til fremtidig pensjonsutbetaling er viktig for arbeidsgivernes pensjonskostnader. HKP har et overordnet mål om å være den foretrukne leverandøren av offentlig tjenstepensjonsordning for Haugesund kommune og andre virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune. For å oppnå dette er det viktig å være konkurransedyktig på avkastning og kostnader. HKP har i mange år hatt solid og god avkastning på midlene. Som langsiktig finansforvalter vet vi at avkastningen er ulik fra år til år og noen år vil den være negativ som i 2022. For oss som har vært i drift i over 100 år har vi lang erfaring og vi har satt av solide «buffer» til å håndtere også denne situasjonen. HKP sitt samlede verdifall var lavere enn snittet av offentlige pensjonskasser. Vår verdijusterte avkastning på minus 4,1 prosent var 0,5 prosent bedre enn snittet for kommunale pensjonskasser. Verdinedgang på aksjer og obligasjoner var hovedårsakene til verdifallet. HKP sin avkastning over tid står seg godt i konkurranse med andre tilbydere av offentlig tjenstepensjon.

Alle arbeidsgiverne med pensjonsforsikring hos oss har også i år fått tilbakeført midler. God avkastning over mange år har gitt oss mulighet til å overføre midler også i år, selv om avkastningen i 2022 isolert sett ikke var positiv. I 2022 utdeles nær 20 millioner til våre arbeidsgivere.

Gode finansresultater over tid medfører lavere pensjonsinnbetaling for arbeidsgiverne. Lavere pensjonskostnader vil medføre økte midler til tjenesteyting hos kommunen og de foretakene som har pensjonsforsikring hos oss. Gode finansresultater bidrar også til å styrke pensjonskassens soliditet.

2022 ble et noe uvanlig finansår. Aksjer svingte betydelig og endte året i minus, obligasjonsinvesteringer falt i verdi, og norske kroner svekket seg betydelig. En kraftig inflasjonsoppgang resulterte i mange og store rentehevinger fra sentralbankene verden over. Inflasjon er en utfordring for verdien på rentepapirer. Når renten stiger kraftig faller verdien av obligasjoner, særlig hvis løpetiden er lang. På lang sikt er det bra for obligasjoner at renten stiger, da vil løpende avkastning være høyere. Kraftig inflasjon, kriser, geopolitiske trusler og renter som steg bratt ble en samling av negative hendelser som gjorde 2022 til det mest krevende aksjeåret siden finanskrisen i 2008. Ekstra vanskelig har det vært å være en bærekraftig ansvarlig forvalter. Vi har begrensninger i våre investeringer i sektorer som energi, fossil brennstoff og store deler av våpenindustrien. Disse har vært de soleklart beste avkastningssektorene i 2022.

Når en ser på alle faktorene som påvirker finansmarkedene og avkastningen i en kort periode, som ett år, ser en hvor viktig det er å ha en langsiktig og gjennomtenkt strategi. En langsiktig tilnærming til kapitalforvaltning med en godt sammensatt portefølje skaper trygghet for at verdiene vil stige over tid, til tross for kortsiktig markedsuro. Vi har over tid brukt de gode årene til å bygge soliditet. God soliditet gjør oss i stand til å møte fall og «stå støtt» gjennom markedsfall.

Service til medlemmene

Pensjonsverdenen blir mer og mer komplisert. Valgmulighetene er mange, og pensjon kan ofte være uoversiktlig. Ett av våre overordnede mål er å være nær og tilgjengelig. Dette innebærer å gi profesjonell og personlig veiledning slik at våre medlemmer kan ta bevisste valg.

I ny offentlig tjenstepensjon trenger du ikke slutte å jobbe for å ta ut pensjon. Mange av våre medlemmer har pensjonsrettigheter i både den gamle bruttoordningen og den nye påslagsordningen, i tillegg til pensjon fra folketrygden og privat ordning. Behovet for god informasjon vokser i takt med kompleksiteten. Det er derfor viktig at HKP gir god og tilpasset informasjon til sine medlemmer om mulige pensjonsvalg og konsekvenser. Samfunnet forventer også at alle skal ta større ansvar for egen pensjon, alt fra karrierevalg til egen sparing og planlegging av egen seniorøkonomi. HKP vil øke fokuset ytterligere på god og forståelig pensjonsinformasjon i eksisterende informasjonskanaler, men vi ønsker også å komme oss ut fysisk og treffe aktive medlemmer, særlig de unge. Det er viktig at de unge får et bevisst forhold til konsekvensene av de valgene de gjør tidlig i arbeidslivet og at de tar bevisste pensjonsvalg for fremtiden. I 2022 har HKP blant annet videreutviklet medlemsportalen og den digitale kommunikasjonen med våre medlemmer. Fremover vil vi jobbe videre sammen med våre leverandører og samarbeidspartnere for å gi enda bedre selvbetjente digitale- og integrerte plattformer. Målet er å gi et fullstendig bilde av opptjente pensjonsrettigheter for våre medlemmer.

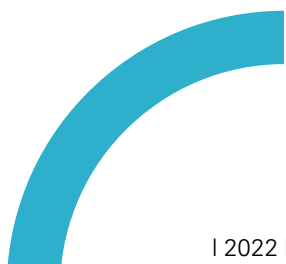
Service til arbeidsgiverne

Vi ønsker at arbeidsgiverne som har pensjonsordning hos oss får god informasjon om hele pensjonsproduktet. HKP har som målsetting å ha jevnlig oppfølging og faste treffpunkt med våre arbeidsgivere. Vi har gjennom 2022 utvidet samarbeidet med arbeidsgiverne for å fremme offentlig pensjon som et vesentlig gode og viktig element i totalvurderingen av et arbeidsforhold. I det å være en foretrukken leverandør ligger det mer enn å levere avtalt pensjonsprodukt. HKP ønsker å være en ressurs for arbeidsgiverne på pensjonsområdet. Vi ønsker å bidra i deres arbeid med seniorpolitikk, reduksjon av uføre, utarbeide forståelig og god informasjon til politikere og beslutningstakere, og være en faglig diskusjonspartner. HKP skal være synlig, tilstede og legge vekt på arbeidsgivernes behov innenfor pensjonsområdet. Som et resultat av arbeidet med god service til arbeidsgivere har Karmsund Havn IKS i 2022 besluttet å overføre hele sin pensjonsforsikring fra KLP til HKP fra 1.1.2023. Vi takker for tilliten. Vi vil fremover også jobbe for at flere av de virksomhetene som har nær tilknytning til Haugesund kommune velger oss som pensjonsleverandør.

Samfunnsansvar og ansvarlige investeringer

Vi er midt oppi et grønt skifte og en strukturell endring i samfunnet der ESG og bærekraft er blitt normalen. HKP er en samfunnsansvarlig virksomhet. Vi både ønsker og skal ha et bevisst forhold til miljømessige forhold, i tillegg til sosiale forhold og selskapsstyring. Å integrere ESG i investeringsbeslutninger og –prosesser, ser vi som en del av pensjonskassens alminnelige samfunnsansvar, så vel som ansvar ovenfor våre arbeidsgivere og medlemmer. Som en langsiktig investor vet vi at våre investeringsbeslutninger påvirker samfunnet i dag, i morgen og i årene som kommer. Ansvarlig investering er kjernen i hvordan vi opererer som pensjonskasse og kapitalforvalter. For oss er det viktig med åpenhet og ansvarlighet rundt vår aktivitet på dette området.

I 2022 har vi utarbeidet egen strategi for ansvarlige investeringer. Denne kommer i tillegg til de allerede eksisterende retningslinjene for hvordan vi arbeider med, og fremover skal videreutvikle, ansvarlighet i kapitalforvaltningen. Forvaltningen skjer i samsvar med våre overordnede mål for samfunnsansvar og våre verdier. Vi har lagt vekt på balanse mellom positivt bidrag til verdensutviklingen og mål for avkastning og finansiell risiko. FNs bærekraftsmål og Parisavtalen er retningsgivende for pensjonskassens definisjon av positiv verdensutvikling.

HKP har i 2022 målrettet redusert karbonavtrykket blant annet ved å redusere energibruken i vår lokale eiendomsportefølje. Store deler av vår forvaltning er i fond hos eksterne forvaltere. I investeringsprosessen og forvaltervurderingen har vi skiftet ut de forvalterne som ikke tilfredsstiller våre overordnede mål for ansvarlige investeringer. Vi har knyttet til oss forvaltere som har enda bedre prosesser for ESG-integrasjon og eierskapsutøvelse på våre vegne.

HKP vil samarbeide med arbeidsgiverne i arbeidet med bærekraftige investeringer og omfanget av samfunnsansvaret. Dette arbeidet skal balanseres slik at pensjonspremiene som innbetales blir forutsigbare og ikke unødvendig høye.

Fremover

2022 ble året der optimismen etter covid ble knust under russiske tanks og amerikanske handelsbegrensninger. Det er alltid utfordrende å si noe om fremtiden, men vi vet den er høyst usikker. Hvordan vil verden og vi i Norge løse de utfordringene vi står ovenfor? Fremover vil vi få økte demografiske utfordringer, økonomiske uroligheter med høy inflasjon, deglobalisering, tøff sentralbankpolitikk og stort fokus på det grønne skiftet og bærekraftige investeringer. Dette vil legge stort press på pensjonene i fremtiden. Pensjonskasser og pensjonsfond verden over forvalter store midler. Denne sektoren er vesentlig i det å finne løsninger på disse utfordringene, gjøre dem til muligheter og garantere rettferdige og bærekraftige pensjonsordninger til alle.

For våre medlemmer er pensjonen sikret med den gode pensjonsavtalen de har gjennom sitt arbeidsforhold.

Vårt viktigste arbeid fremover er å sikre god informasjon til medlemmene og arbeidsgiverne i den komplekse pensjonsverden. HKP skal være bevisst vårt samfunnsansvar og balansere avkastning og ESG.

I dette arbeidet skal vi videre utvikle og se etter bedre og enklere løsninger for våre medlemmer, tilby arbeidsgiverne merverdi og ha tydelig og forståelig språk i vår kommunikasjon.

En av de viktigste ressursene for å oppnå våre mål: være nær, gi våre medlemmer og arbeidsgivere god service og leve opp til «trygghet for deg og din familie», er de dyktige medarbeiderne i pensjonskassen. De ansatte i pensjonskassen er svært dedikerte og sammen med disse er jeg sikker på at pensjonskassen i Haugesund vil gi våre medlemmer den aller beste servicen og ivareta arbeidsgiverne som har pensjonsordning i HKP på en utmerket måte.

Jeg vil takke arbeidsgiverne for svært godt samarbeid og tilliten de har vist oss.

Vi ønsker med årsmeldingen at medlemmene, virksomhetene og andre kan finne nyttig informasjon om pensjonskassens virksomhet. I årsmeldingen, der året 2022 har vært preget av urolige tider, har vi bevisst valgt en bildeserie fra nærområdet og rekreasjonsområdet Djupdalen med behagelige og rolige motiver.

Heidi Sunde

Administrerende direktør

Nøkkeltall

Tall i kr 1 000	2022	2021	2020
Netto pensjonskostnader	93 763	86 738	78 336
Premieinntekter	218 241	219 124	127 910
Kapital			
Total forvaltningskapital	3 370 291	3 425 358	3 164 433
Forholdstall			
Verdijustert avkastning 1)	-4,1 %	7,20 %	8,30 %
Bokført avkastning	-	4,80 %	3,20 %
Driftskostnader / gj.snittlig forv.kapital	0,39 %	0,35 %	0,32 %
Arbeidsgivers premiesats	10,0 %	10,10 %	10,15 %
Pensjonister og medlemmer			
Alder	1 245	1 162	1 081
AFP og tidlig pensjon	138	138	147
Ektefelle- og barnepensjon	168	160	155
Uførepensjon	513	490	477
Sum pensjonister	2 064	1 950	1 860
Aktive medlemmer	2 618	2 546	2 563
Fratrådte medlemmer uten rett	5 240	5 087	5 136
Fratrådte medlemmer med rett 2)	1 962	1 698	1 172
Sum medlemmer	9 820	9 331	8 871
Antall medlemmer totalt	11 884	11 281	10 731
Risiko			
Solvensmargin	530 %	358 %	376 %
Solvenskapitaldekning	184 %	183 %	181 %

1) Verdijustert avkastning inkluderer også verdiendringer i anleggsporteføljen.

2) Medlemmer som har nok opptjening i HKP til fremtidig pensjon.

Formål og overordnet strategi

Formål

Haugesund kommunale pensjonskasse (HKP) sin målsetning er å være et konkurransedyktig pensjonsalternativ for Haugesund kommune og virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune. HKP har også et overordnet mål om å utbetale rett pensjon til rett tid i henhold til gjeldende regelverk. Dette skal oppnås ved høy faglig kompetanse og serviceinnstilling, god risikojustert kapitalavkastning og effektiv administrasjon.

HKP sin overordnede verdi – trygghet for deg og din familie – skal ligge til grunn for alle aktiviteter og beslutninger i pensjonskassen. Medlemmer, kommunen og foretak med pensjonsordning i HKP skal kjenne oss igjen på dette verdisettet. Dette innebærer blant annet at HKP skal være en ryddig og forutsigbar leverandør av tjenestepensjon. Medlemmene våre skal kunne stole på oss og være trygge på at de får rett pensjon til rett tid.

De virksomhetene som har pensjonsordning hos oss, skal kjenne oss igjen på kvalitet når det gjelder våre leveranser. Dette omfatter blant annet omfatter premiefakturering, innkalling av egenkapitalinnskudd, kontoutskrifter, beregning av pensjonskostnader og god informasjon. Det er hensynet til god service som er førende i HKP sin virksomhet og som danner grunnlaget for de målsetningene som er nedfelt i den overordnede strategien.

Overordnet strategi

Haugesund kommunale pensjonskasse har følgende overordnede strategi:

Foretrukken leverandør - HKP skal være Haugesund kommune og virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune sin foretrukne pensjonsleverandør. HKP skal bistå kommunen i pensjonsfaglige spørsmål, og sørge for at de mottar relevant informasjon og bistand. HKP forplikter seg til å levere avtalte pensjonsprodukter i samsvar med inngåtte avtaler og gjeldende regler til rett tid og med rimelig bruk av ressurser.

Nær og tilgjengelig - HKP skal være tilgjengelig og sette medlemmene i fokus ved å tilby profesjonell og personlig veiledning. HKP skal sikre at medlemmenes rettigheter blir ivaretatt.

Konkurransedyktig avkastning - HKP skal forvalte pensjonskassens midler på en enkel, oversiktlig og sikker måte for å oppnå konkurransedyktig avkastning. HKP sin risikoeksponering skal være i samsvar med pensjonskassens tåleevne og styrets vedtatte retningslinjer.

Balansert risiko - HKP skal til enhver tid ha oversikt over sin risikoeksponering og utnytte risikobærende evne for å oppnå høy avkastning. Egenkapitalen og reservekapitalen må være høy slik at arbeidsgivers premie til pensjon blir lavest mulig over tid. Styrets fastsatte risikomål skal ivareta ønske om høy risikojustert avkastning og ønske om å gi arbeidsgiverne lavest mulig tilskudd til pensjon over tid.

Høy kompetanse og kvalitet - HKP sine ansatte skal ha høy kompetanse og kvalitet på sin tjeneste for å ivareta arbeidsgiverne og medlemmene. Pensjonskassens rådgivere er pensjonskassens viktigste fortrinn når det gjelder å ivareta medlemmenes interesser.

Virksomheten

HKP ble opprettet i 1919 av Haugesund bystyre og har som formål å yte pensjon til medlemmene og andre pensjonsberettigede i henhold til gjeldende regelverk om offentlig tjenstepensjon. Pensjonskassen utbetaler AFP, alderspensjon og uførepensjoner til medlemmene – og ektefelle- og barnepensjon til deres etterlatte.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet og er underlagt det samme regelverket som gjelder for finans- og forsikringsbransjen. Midlene holdes atskilt fra kommunen og de andre virksomhetene som har pensjonsordning i HKP. Pensjonskassen sin formue eller inntekt kan ikke under noen omstendighet tilfalle kommunen eller de andre virksomhetene, og hefter ikke for deres forpliktelser.

Pensjonskassen står under tilsyn av Finanstilsynet.

HKP er pliktig pensjonsordning for ansatte i Haugesund kommune, med unntak av sykepleiere som har lovpålagt pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og undervisningspersonale som har lovpålagt medlemskap i Statens Pensjonskasse (SPK).

HKP tilbyr også pensjonsordning til virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune. I 2022 hadde følgende virksomheter pensjonsordning i HKP i tillegg til Haugesund kommune:

- @ Haugesund kirkelige fellesråd
- @ Haugesund kommunale pensjonskasse
- @ Haugesund Kino & Konserthus KF
- @ Haugaland Vekst IKS
- @ Haugesund Parkering Drift AS
- @ Karmsund Havn IKS
- @ Uni-K AS
- @ Stiftelsen Haugesjøen

Konsesjon

HKP har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive virksomhet som kommunal pensjonskasse.

Ledelse

Det følger av aktuell lovgivning at HKP skal ledes av et eget styre som også er pensjonskassens øverste organ. Styret består av fem medlemmer og fem varamedlemmer. Pensjonskassen følger samme valgperiode som kommunevalget. I 2022 består styret av to kvinner og tre menn. Tre av medlemmene og tre av vararepresentantene er utpekt av kommunestyret. To av styremedlemmene og to av vararepresentantene er oppnevnt av medlemmene og utpekt av arbeidstakerorganisasjonene. Kommunen har på denne måten avgjørende innflytelse på HKP sin virksomhet ved at de gjennom styret kan påvirke strategien, driften og HKP sine disposisjoner. Kommunen, sammen med de andre foretakene, eier hele grunnkapitalen i HKP og blir eier av opptjent egenkapital i samme forhold. Skillet mellom kollektivporteføljen og selskapsporteføljen får dermed kun betydning for HKP sin soliditetsutvikling, og det er ingen interessemotsetning mellom medlemmer og eiere i en pensjonskasse.

Styrets sammensetning fra 1.1.2022 – 31.12.2022 var som følger:

Oppnevnt av bystyret

Styrets leder

Johanne Øveraas (AP)

Styrets nestleder

Øyvind Lie

(Uavhengig medlem)

Styremedlem

Johannes Alne (SP)

Varamedlem

1. Marianne Eidesvik (H)
2. Heidi Synnøve Nymann (A)
3. Runar Areklepp (Uavhengig varamedlem)

Utpekt av arbeidstaker-organisasjonene

Gisle Stødle

Anne Britt Rossehaug

Varamedlem

1. Trygve Gunnarshaug
2. Rita Leinan

Styresammensetningen tilfredsstiller krav til kjønnsfordeling gitt i finansforetaksloven §8 - 4 og allmennaksjeloven §6 -11 a. Pensjonskassen har ved årets utgang valgt å ikke inngå noen ansvarsforsikring for styrets medlemmer eller daglig leder.

Det er avholdt sju ordinære styremøter i 2022. Styret har behandlet 42 ordinære saker, det er lagt frem 36 referatsaker og 18 orienteringssaker.

Foto: Haakon Nordvik

Administrasjonen, fra venstre: Pål Moltubakk Lilleaas Ørstavik, Nina Vikse, Heidi Sunde, Monica Skaar, Siri Vikse.

Administrasjon

I 2022 har administrasjonen bestått av fem heltidsansatte og en deltidsansatt. Alle ansatte har pensjonsordning gjennom pensjonskassen. Pensjonskassens ansatte har bred og variert bakgrunn fra bank, NAV, regnskap, offentlig sektor, revisjon og risikostyring.

Alle pensjonskassens funksjoner er adskilt fra kommunens virksomhet. HKP dekker egne kostnader til drift og forvaltning.

Administrasjonskostnadene i HKP er i 2022 noe høyere enn året før. Dette skyldes først og fremst tilpasninger til EUs nye tjenestepensjonsdirektiv (IORP II). De nye regulatoriske kravene har økt krav til virksomhetsstyring, håndtering av risiko og informasjon til våre medlemmer. Driften i HKP er nøktern, og styret og de ansatte er svært kostnadsbevisste. Driftskostnader sett mot forvaltningskapitalen økte marginalt i 2022. Økningen fra 0,35 prosent i 2021 til 0,39 prosent i 2022 skyldes blant annet økte regulatoriske krav og med det økte kostnader til internrevisjon, samt økte lisenskostnader knyttet til digitalisering. Det å ha lav administrasjonskostnad gir besparelse for kommunen og foretakene i form av en lav administrasjonspremie. Pensjonskassen beregner alle pensjoner selv.

Vi mener at vi kan yte bedre service både til medlemmene og sponsorene ved å ha kompetansen internt. HKP har følgende samarbeidspartnere:

Gabler AS

- @ Fagsystem pensjon (Kompas)
- @ Medlemsportal

Difi/Digi

- @ Utsendelse av post

Mercer

- @ Finansrådgivning
- @ Porteføljeovervåkning (compliance)
- @ Stresstesting
- @ Månedrapportering
- @ Risikoanalyse og overvåkning
- @ Scenarioanalyser

Deloitte

- @ Ekstern revisjon
- @ Ansvarlig revisor Knut Terje Fagerland

PWC

- @ Intern revisjon
- @ Partner Henrik Flygind og revisor Frode Gabrielsen

KLP forsikringstjenester AS

- ⌚ Aktuærtjenester
- ⌚ Ansvarshavende aktuar Arnfinn Osmundsvaag
- ⌚ Reservering og premiefastsetting
- ⌚ Analyse og rapportering

StaccEscali

- ⌚ Avslutnings- og rapporteringssystem regnskap

Haugesund kommune

- ⌚ IKT-tjenester og innkjøpssamarbeid

SR-bank

- ⌚ Hovedbankforbindelse

Erik Stenby Hauge

- ⌚ Rådgivende lege i uføresaker

Beazley

- ⌚ Reassuranseavtale

HKP kjøper IKT-tjenester, tilgang til regnskap- og lønnsprogrammet Agresso og arkiv- og møteprogrammet Acos fra Haugesund kommune. HKP hører under Finanstilsynets tilsynsområde. Trygderetten er ankeinstans for pensjonsfaglige vedtak.

HKP er medlem av Pensjonskasseforeningen som er en interesse- og medlemsorganisasjon for private og kommunale pensjonskasser. I tillegg er HKP medlem av arbeidsgiverorganisasjonen Samfunnsbedriftene og Næringsforeningen Haugalandet.

Arbeidsmiljø og likestilling

Styret anser arbeidsmiljøet i HKP som godt. Det er ikke registrert skader eller ulykker i 2022. Sykefraværet er i 2022 på 1,7%, noe som er et akseptabelt nivå. Sykefraværet som er registrert er ikke relatert til forhold på jobben. I administrasjonen er det fem kvinner og en mann.

Samfunnsansvar

Pensjonskassens grunnleggende samfunnsansvar er å gi rett pensjon til rett person til rett tid og med god service til våre medlemmer og sponsorer. Pensjonskassen skal også forvalte kapitalen på en måte som gir god balanse mellom avkastning og risiko, slik at pensjonspremien som innbetales fra virksomhetene er forutsigbar, men ikke unødvendig høy. Lave og forutsigbare pensjonspremier for kommunen og foretakene, er en forutsetning for god drift og budsjetter som gir rom for best mulige tjenester.

Alle ansatte i HKP, og de som handler på vegne av HKP, skal opptre i samsvar med allmenne etiske normer og gjeldende lovverk. HKP sine etiske retningslinjer, vedtatt av styret, er en integrert del av vårt arbeid på alle områder. HKP tar samfunnsansvar og har et bevisst forhold til miljø og bærekraft.

Miljø og bærekraft – ESG

Vi er på vei mot en mer bærekraftig verden. Sammen med mange andre land har Norge i Parisavtalen meldt inn forpliktende kutt av klimagasser. Klimaplanen vil og har fått betydning for samfunn, næringsliv og bedrifter.

Taksonomiforordningen (europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2020/852) og offentliggjøringsforordningen (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/2088) har vært sentrale temaer de siste årene. EU-kommisjonen la sommeren 2021 frem en ny strategi for bærekraftig finans og et forslag til ny europeisk standard for grønne obligasjoner. Formålet er å skyve kapital i retning av bærekraftige økonomiske aktiviteter og bidra til å nå EUs mål om karbonnøytralitet innen 2050. Stortinget vedtok i desember 2021 lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer som trådte i kraft 1. januar 2023. Loven gir blant annet nye krav til offentliggjøring av informasjon og rapportering om bærekraft.

Kravene treffer de fleste aktører i finansmarkedet, spesielt fondsforvaltere, men også regulerte investorer, herunder pensjonskasser.

Loven markerer en ny æra for ESG, som tidligere har vært fullstendig ikke-regulert, men som nå kommer inn i finanslovgivningen. Dette er bare starten og det er forventet en rekke lovendringer om ESG fremover.

Som investor har HKP en viktig rolle gjennom å flytte kapital i retning av selskaper med planer og ambisjoner som tar inn over seg hvordan ny teknologi og endret adferd påvirker deres marked.

Styret i HKP har i 2022 hatt søkelys på tilpasninger til nytt omfattende regelverk relatert til virksomhetsstyring, gjeldende fra 1.1.2023. Styret har også hatt fokus på pensjonskassens arbeid med ansvarlighet i kapitalforvaltningen, og har tydelige ambisjoner innen miljø og bærekraft. Investeringene skal søke selskaper som presterer godt finansielt og samtidig bidrar til måloppnåelse av globale rammeverk som FNs bærekraftsmål og Parisavtalen. Forhold knyttet til ESG i investeringsbeslutninger og prosesser, anses som en del av pensjonskassens alminnelige samfunnsansvar, så vel som ansvar overfor sponsor og medlemmer. Styret i HKP anerkjenner det store ansvaret pensjonskassen har som kapitaleier ovenfor verdenssamfunnet og verdensutviklingen. I tillegg mener styret at forhold knyttet til ESG vil ha betydning for både avkastning og finansiell risiko i pensjonskassens investeringshorisont, og er derfor viktige faktorer i god kapitalforvaltning. ESG i kapitalforvaltningen er med på å støtte opp mot det overordnede målet om «å maksimere avkastningen gitt den risiko HKP ønsker å ta, hensyntatt den evne en har til å ta risiko».

Styret har vedtatt egen strategi og egne retningslinjer for ESG. De overordnede målene for ansvarlige investeringer i HKP er:

Pensjonskassen skal etterstrebe balanse mellom positivt bidrag til verdensutviklingen og mål for avkastning og finansiell risiko.

FNs bærekraftsmål (2015) og Parisavtalen (2015) anses som retningsgivende for vår definisjon av positiv verdensutvikling.

Vi skal på en hensiktsmessig måte integrere hensyn knyttet til ESG i våre investeringsbeslutninger og prosesser.

Miljømessige forhold, sosiale forhold og forhold knyttet til selskapsstyring anses som like vesentlige for pensjonskassens avkastning, risiko og samfunnsansvar. Integrasjonen av disse i våre egne prosesser skal gradvis økes i takt med egen kompetanse og øvrig markedspraksis.

Våre forvaltere skal til enhver tid integrere hensyn knyttet til ESG i sine investeringsbeslutninger og prosesser, samt i sin eierskapsutøvelse.

Det er våre kapitalforvaltere som avgjør porteføljeneinnhold og fører den direkte dialogen med underliggende selskaper. Det er pensjonskassens ansvar å velge forvaltere som har gode prosesser for ESG-integrasjon og eierskapsutøvelse på våre vegne.

Det skal ikke investeres i selskap som er ekskludert av Statens Pensjonsfond Utland.

Forvaltningen av HKP sine midler skal følge de etiske kriteriene som til enhver tid er valgt av Finansdepartementet for forvaltningen av Statens Pensjonsfond Utland. Selskaper ekskluderes fra investeringsuniverset ved brudd på de fastlagte kriteriene. Det kan investeres i oppstrøms energiaksjer som er utelatt av investeringsuniverset til Statens pensjonsfond Utland for å redusere Statens samlede eksponering til olje.

Forsikringsvirksomheten

Forsikringsvirksomheten er kjernevirksomheten til HKP. Pensjonsordningen i kommunal sektor er tariffestet. HKP leverer offentlig tjenstepensjon i henhold til vedtektene oppført i SGS 2020 Pensjonsordninger.

HKP er, som SPK, KLP og de andre offentlige pensjonsordningene, medlem av Overføringsavtalen. Avtalen sikrer at arbeidstakere som har vært medlem i flere offentlige pensjonsordninger får pensjon fra siste ordning, som om de hele tiden hadde vært medlem av en og samme ordning. Overføringsavtalen har også etablert sikringsordning for opptjente pensjonsrettigheter hos arbeidsgivere som opphører.

HKP sin medlemsbestand vokser. HKP fikk våren 2022 tilflytting av alle ansatte, pensjonister og tidligere ansatte ved dagavdelingen i UNI-K som følge av bystyrevedtak om flytting av dagavdelingen til Haugesund kommune. Gjennom denne tilflyttingen fikk HKP over ca. 70 nye medlemmer overført fra Storebrand. Premiereserven og andre avsetninger knyttet til disse nye medlemmene utgjorde nær 14 millioner kroner. Fra 2021 til 2022 har den totale bestanden økt fra om lag 11 300 til om lag 11 900 medlemmer.

Det viktigste grunnlaget for strategisk utvikling og planlegging på forsikringsområdet er fornøyde medlemmer og sponsorer. HKP skal levere rett pensjon til rett tid med god service.

Pensjon er et komplekst regelverksområde, og med nye regler for samordning samt ny offentlig tjenstepensjon fra 1.1.2020, økes kompleksiteten ytterligere. Det blir flere valgmuligheter. For HKP er derfor medlemsservice i form av informasjonsmøter, veiledningstimer og tilbud om senior-dag til våre medlemmer viktig. I tillegg er nettsiden vår og Facebook viktige informasjonskanaler. Med mulighet for en-til-en møter på kontoret og god tilgjengelighet pr telefon og e-post, er tilbudet for rådgivning svært godt.

Pensjonsytelsene

HKP utbetaler avtalefestet pensjon (AFP), alderspensjon og uførepensjon til sine medlemmer. Ved død utbetales ektefelle- og barnepensjon til medlemmets etterlatte.

Tjenstepensjonen utbetales livsvarig med like regler for kvinner og menn. Pensjonen reguleres på samme måte som ytelsene i folketrygden og levealderjusteres fra 67 år.

Et medlemskap i en offentlig tjenstepensjonsordning gir økonomisk trygghet om en blir ufør og må redusere sin stilling fullt eller delvis i en periode, eller helt frem til pensjonsalder. I tillegg til å få utbetalt midlertidig- eller varig uførepensjon fra HKP fortsetter opptjening av alderspensjon for den stillingsdelen det utbetales uførepensjon for. Uførepensjon utbetales frem til pensjonsalder 67 år eller stillingens aldersgrense, avhengig av hva som kommer først.

AFP er en tariffbestemt ytelse som administreres av HKP på vegne av arbeidsgiver. Ordningen finansieres i sin helhet av arbeidsgiver. Siden den enkelte selv kan velge om de vil ta ut AFP eller ikke, er ytelsen ikke forsikringsbar. AFP beregnes og utbetales av HKP, mot kvartalsvis refusjon fra arbeidsgiver.

Frem til og med 31.12.2019 var offentlige tjenstepensjon (alderspensjon) en ren bruttoordning med fast 66 prosent ytelsesplan. Fra 1.1.2020 ble det innført en ny offentlig tjenstepensjonsordning, kalt påslagsordningen. Påslagsordningen gjelder for medlemmer født i 1963 eller senere. Bruttoordningen gjelder fortsatt fullt ut for medlemmer født før 1963.

Tjenestepensjonsordningen til og med 31.12.2019 - bruttoordningen

Ved full opptjening i offentlig tjenestepensjonsordning (30 år – 40 år) gir bruttordningen en samlet alderspensjon fra folketrygden og offentlig tjenestepensjonsordning på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. 66 prosent garantien er før levealdersjustering. Årskull til og med 1958 får et garanti-tillegg slik at de også oppnår 66 prosent samlet pensjon etter levealdersjustering. Årskullene 1959-1962 får en andel av garantien, mens årskull fra 1963 ikke har garantitillegg.

Alderspensjon fra bruttoordningen kan innvilges fra oppnådd aldersgrense eller fra fylte 67 år. Dersom medlemmet oppfyller «85-årsregelen» kan alderspensjon innvilges inntil tre år før aldersgrensen. Alderspensjon avkortes for ordinær inntekt i offentlig sektor.

Medlemmer født før 1963 kan ha rett til AFP fra 62 til 67 år dersom vilkårene for dette er oppfylt. AFP fra 62 år og frem til 65 år beregnes ut fra opptjening i folketrygden. Fra 65 år kan AFP også beregnes ut fra opptjening i offentlig tjenestepensjonsordning. AFP kan ikke kombineres med alderspensjon.

Medlemmer som fratrær stillingen, uten direkte overgang til pensjon, meldes ut av tjenestepensjonsordningen. Medlemmet har rett til fremtidig pensjon fra bruttoordningen (oppsatt rett) dersom det har mist tre års samlet medlemskap.

Ny offentlig tjenestepensjon fra 1.1.2020 – påslagsordningen

Partene i offentlig sektor avtalte 3. mars 2018 en omlegging av den offentlige tjenestepensjonsordningen. Avtalen ble fulgt opp av et lovvedtak i Stortinget i juni 2019. Det nye regelverket omfatter alderspensjon og AFP og gjelder for ansatte i offentlig sektor som er født i 1963 eller senere. Omleggingen innebærer at den offentlige tjenestepensjonsordningen blir bedre tilpasset folketrygden og AFP i privat sektor. Det vil lønne seg for offentlig ansatte å jobbe lenger, og det skal legges til rette for at det også blir lettere å bytte jobb mellom offentlig og privat sektor.

Alderspensjon fra den nye ordningen skal beregnes uavhengig av folketrygden og har derfor fått navnet påslagsordningen. Opptjening i påslagsordningen startet 1.1.2020. Alle år i arbeid i offentlig sektor frem til 75 år gir opptjening til alderspensjon. Medlemmet kan starte uttak av fleksibel alderspensjon fra 62 år. Pensjonen blir ikke avkortet for arbeidsinntekt. Medlemmet må senest starte uttak ved 75 år. Jo senere uttaket starter jo høyere blir årlig pensjon.

Medlemmer som var i arbeid pr 1.1.2020 født i 1963 eller senere er meldt ut av bruttoordningen og inn i påslagsordningen fra 1.1.2020. Medlemmene har fått en oppsatt rett til alderspensjon fra bruttoordningen for opptjening til og med 31.12.2019. Medlemmer som har opptjening i offentlig tjenestepensjonsordning både før og etter 1.1.2020 vil dermed få deler av sin samlede alderspensjon beregnet fra den oppsatte retten i bruttoordningen og deler fra den nye påslagsordningen.

Det kreves minst tre års medlemskap i tjenestepensjonsordningen for at medlemmet skal ha rett til alderspensjon fra bruttoordningen. For å ha rett til alderspensjon fra påslagsordningen kreves ett års medlemskap.

AFP gis som livsvarig tillegg til alderspensjon, og er bygget opp etter samme prinsipper som AFP i privat sektor. Medlemmet skal kunne beholde AFP-rettighetene dersom medlemmet bytter jobb mellom offentlig og privat sektor.

Partene i privat sektor skal reforhandle AFP-ordningen. Endringer i privat AFP vil kunne få følger for AFP-ordningen i offentlig sektor. Endelige regler for ny offentlig AFP er derfor ennå ikke vedtatt. Reforhandlingen av privat AFP er imidlertid utsatt til hovedoppgjøret 2024. Partene i offentlig sektor har derfor begynt prosessen med et lovforslag uten å vente på resultatet i privat sektor. Det foreligger nå et høringsnotat med frist 17. februar 2023. Det gjenstår fortsatt uavklarte spørsmål rundt finansiering, medregning og refusjon mellom privat og offentlig sektor.

Premier

Medlemspremien er tariffestet til to prosent og var for 2022 MNOK 19,4.

Arbeidsgivertilskuddet i 2022 var 10,0 prosent. Innbetalt arbeidsgiverpremie i 2022 var MNOK 198,8 mot MNOK 201,3 i 2021. Forskjellen skyldes en litt lavere reguleringspremie i 2022, samtidig som ordinært arbeidsgivertilskudd har økt noe.

Reguleringspremie i 2022 var MNOK 102 mot MNOK 112 i 2021. Reguleringspremien går til å dekke årets økning av grunnbeløp og lønnsvekst på premiereserve.

Rentegarantipremien var for 2022 0,03 prosent av premiereserven som tilsvarer MNOK 0,7.

Medlemskap, medlemmer og pensjoner

Medlemmene i HKP fordeler seg på tre kategorier: Aktive medlemmer – de som i dag jobber i Haugesund kommune eller en av de andre åtte arbeidsgiverne, tidligere medlemmer – de som har avsluttet sitt arbeidsforhold, og pensjonistene – de som mottar pensjon etter å ha vært i jobb ved en eller flere av våre ni arbeidsgivere. Medlemskap i en pensjonsordning er obligatorisk for alle arbeidstakerne i medlemsforetakene. Ansatte i foretakene meldes inn i pensjonskassen uavhengig av stillingsstørrelse eller om vedkommende er fast eller midlertidig ansatt.

Folkevalgte som har verv med fast årshonorar over 1G blir automatisk meldt inn i HKP på samme vilkår som andre medlemmer.

Medlemmer som sluttet i innskuddspliktig stilling etter å ha opptjent minst tre års medlemstid har rett til en fremtidig oppsatt pensjon i bruttoordningen. I den nye påslagsordningen vil en etter ett års medlemstid ha rett til fremtidig alderspensjon. Dette vil føre til en økning i årskullene som tar ut pensjon i årene fremover.

Det forventes fortsatt vekst i HKPs medlemsmasse som følge av vekst i antall ansatte, særlig i kommunen. HKP jobber i tillegg med å bli den foretrukne pensjonsleverandøren for alle virksomheter med nær tilknytning til kommunen. I forbindelse med virksomhetsoverdragelse av UNI-K sitt dagtilbud over til Haugesund kommune ble pensjonsforpliktelsene til 69 ansatte og tidligere ansatte overført fra Storebrand til HKP. HKP arbeider nå med å få øvrige ansatte med ytelsesordning i UNI-K over til HKP. Karmsund Havn IKS har i 2022 vedtatt å flytte sine pensjonsforpliktelser fra KLP til HKP fra 1.1.2023.

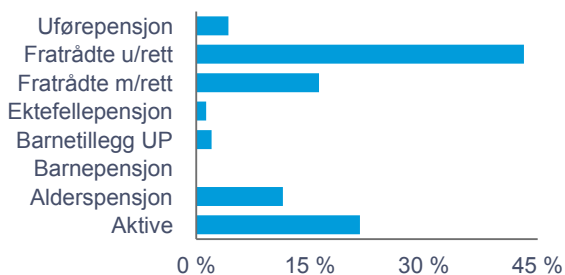
Antall aktive medlemmer har økt noe fra 2021 til 2022 og er nå 2 618 stk. Antall pensjonister stiger jevnt og løpende pensjoner er nå 2 049 stk. I 2022 har antall løpende pensjoner steget med 99 stk., noe som tilsvarer 5,1 prosent. Det er antall alderspensjonister som har økt mest. Denne gruppen har økt med 4,8 prosent. Antall AFP-pensjonister er det samme i 2022 som i 2021. AFP er en «pay-as-you-go» ordning og det er store utgifter med AFP for arbeidsgiver da det er en ordning som ikke er forsikringsbar.

Oversikt over medlemstall og de historiske endringene kommer frem av nøkkeltalloversikten på side 8.

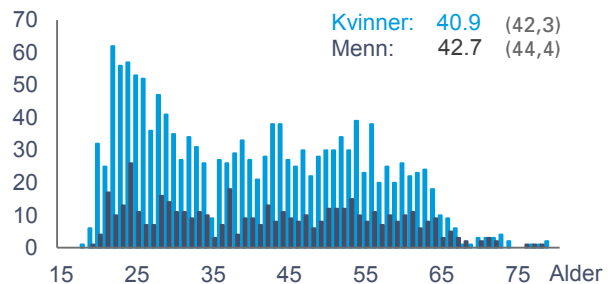
I 2022 betalte HKP ut MNOK 93,8 i pensjon. Økningen i utbetalte pensjoner var i 2022 på MNOK 7,5, noe som er en økning på 8,7 prosent. Den største økningen i pensjonsutbetalinger i 2022 er relatert til alderspensjon med MNOK 6,9, noe som er en økning på hele 10,6 prosent.

Ved utgangen av 2022 var antallet AFP pensjonister 138, det samme som i 2021. Utbetalingene til AFP har imidlertid blitt redusert med 7,9 prosent. Dette skyldes at de som har gått fra AFP og over til alderspensjon hadde høyere utbetalinger enn gjenværende og nye AFP pensjonister.

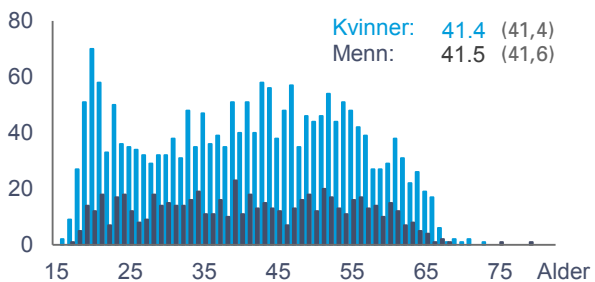
Medlemstype

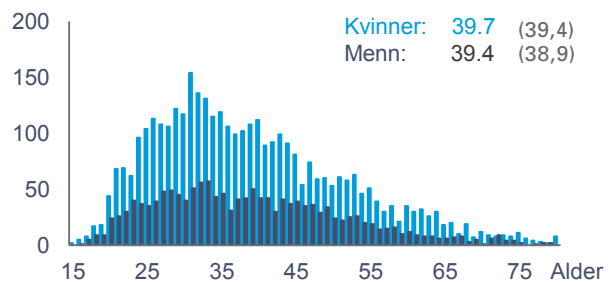
Fratrådte med rettighet

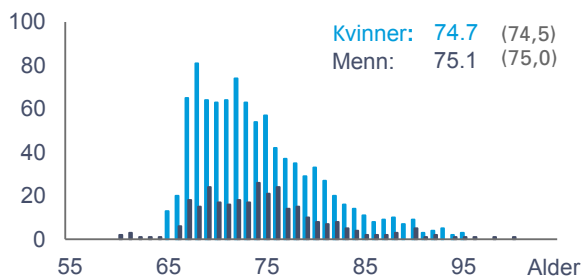
Aktive

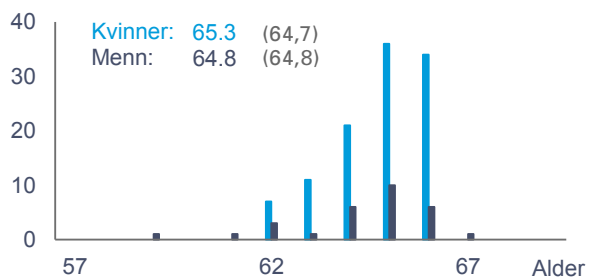
Fratrådte uten rettighet

Alderspensjonister

Tidligpensjonister

Tall i parentes er 2021 tall.

Personvern

HKP behandler store mengder data om medlemmenes stillings- og lønnsforhold, samt helseopplysninger ved behandling av uføresaker. HKP har oppdaterte rutiner,

styrende dokumenter og risikoanalyse på GDPR området. HKP har sammen med sine underleverandører et sterkt søkelys på å etterleve dette regelverket.

Finansvirksomheten

Formålet med kapitalforvaltningen er å sikre at våre medlemmer får riktige pensjoner til rett tid. I tillegg er det en målsetning at kapitalforvaltningen i HKP over tid oppnår en avkastning som kan gi lave og forutsigbare pensjonskostnader for arbeidsgiverne som har pensjonsforsikringen hos oss. Midler pensjonskassen forvalter skal investeres slik at det oppnås en best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer, hvor bærekraft er hensyntatt og innenfor det til enhver tid gjeldende regelverk. Forvaltningen av HKPs midler skal følge strategien og retningslinjene for ansvarlige investeringer som styret i HKP har vedtatt. FNs bærekraftsmål (2015) og Parisavtalen (2015) anses som retningsgivende for vår definisjon av positiv verdensutvikling. Det er pensjonskassens ansvar å velge forvaltere som har gode prosesser for ESG-integrasjon og eierskapsutøvelse på våre vegne.

Kapitalforvaltningen skal sikre at pensjonskassen er tilpasset styrets risikovilje og pensjonskassens risikobærende evne. Risikorammene for kapitalforvaltningen er utarbeidet slik at pensjonskassen beskytter bufferkapitalen, og søker stabil avkastning. Dette innebærer å optimalisere den finansielle risikoen i investeringsporteføljen knyttet til estimert forpliktelse og tilgjengelig solvenskapital.

Siste års allokering og årets vedtatte strategi

Det er et mål at pensjonskassen skal ha en forsvarlig solvenskapital og likviditet til å dekke sine estimerte forpliktelser og utbetalinger, samt å gi en avkastning som reduserer behovet for innbetalinger fra arbeidsgiverne.

Styret har vedtatt både en kapitalforvaltningsstrategi og ESG strategi, herunder mål for ansvarlige investeringer med klare rammer for hvilke investeringer som tillates. Strategiene legger til grunn at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig ansvarlig perspektiv.

Tabellen viser faktisk og vedtatt allokering av forvaltningskapitalen.

Allokeringsgruppe	MNOK	Allokert			Vedtatt strategi	Avvik
	2022	2022	2021	2020	2022	pr. 31.12.22
Norske aksjer	201,6	6,0 %	6,2 %	5,3 %	5,0 %	1,0 %
Utenlandske aksjer	804,1	23,0 %	26,2 %	26,2 %	28,0 %	-4,1 %
Sum Aksjer	1 005,7	29,8 %	32,4 %	31,6 %	33,0 %	-3,2 %
Bank og fordringer	59,1	1,8 %	0,8 %	1,7 %	2,0 %	-0,2 %
Norske IG omløpsobligasjoner	667,5	19,8 %	21,1 %	22,8 %	18,0 %	1,8 %
Globale IG obligasjoner	723,8	21,5 %	23,8 %	23,0 %	20,0 %	1,5 %
High Yield obligasjoner	119,4	3,5 %	3,7 %	3,1 %	5,0 %	-1,5 %
Hold-til- forfall obligasjoner	100,9	3,0 %	0,7 %	0,0 %	5,0 %	-2,0 %
Sum obligasjoner	1 611,6	47,8 %	49,2 %	48,9 %	48,0 %	-0,2 %
Eiendom	693,4	20,6 %	17,6 %	17,9 %	17,0 %	3,6 %
SUM	3 369,8	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %

Forvaltningskapitalen er ved årsskiftet MNOK 3 370, som er noe lavere enn ved utgangen av 2021. Nedgangen skyldes at aksjene og obligasjonene har falt i verdi. Det største fallet i 2022 har vært i aksjer.

Det har ikke vært registrert brudd på investeringsinstruksens rammer i løpet av kalenderåret.

Forvaltningskapitalen er i samsvar med regnskapsforskriften delt i en kollektivportefølje og en selskapsportefølje. De to porteføljene forvaltes sammen. Kollektivporteføljen utgjør 90,7 prosent av den samlede forvaltningskapitalen, og tilsvarer de forsikringsmessige avsetningene (premie-reserve, bufferfond, premiefond og risikoutjevningfond) sammen med porteføljespesifikke fordringer. Selskapsporteføljen på 9,3 prosent tilsvarer pensjonskassens egenkapital (innbetalt og opptjent) samt gjeld og porteføljespesifikke fordringer. Fordelingen de to porteføljene imellom har ikke endret seg vesentlig de siste årene.

Investeringsinstruksen og fullmaktsstrukturen i HKP gir etter styrets vurdering god kontroll med forvaltningen av pensjonskassens midler. Porteføljeutvikling og eksponering sett mot rammer og mål i kapitalforvaltningsstrategien rapporteres månedlig til styret. HKP vedtok i 2022 kun å gjøre små endringer i kapitalforvaltningsstrategien. Styret vedtok å øke andelen til aksjer med 1 prosent og redusere andelen investert i eiendom tilsvarende.

Finansmarkedet i 2022

- ☉ Et svært krevende investeringsår
- ☉ Geopolitisk uro og usikkerhet
- ☉ Høy inflasjon
- ☉ Mange og store renteøkninger
- ☉ God inntjeningsvekst i selskapene
- ☉ Lav arbeidsledighet
- ☉ Den globale verdensindeksen MSCI falt med 17 prosent, den norske hovedindeksen med beskjedent fall på 1 prosent
- ☉ Et krevende år for sikre obligasjoner grunnet oppgangen i lange renter, det verste obligasjonsåret i nyere historie
- ☉ Libor i USA steg fra 0,25 til 4,75 prosent, EURIBOR i EU fra negativ -0,25 til 2,20 prosent og NIBOR fra 0,5 til 2,75

2022 ble et svært utfordrende år for finansmarkedene. I 2022 stod dårlige nyheter i kø og året går inn i historien som ett av tidenes verste år i verdipapirmarkedene. På tross av åpning av samfunnet etter flere år med covid-restriksjoner, god inntjening i selskaper verden over og lav arbeidsledighet har de negative hendelsene overskygget de positive hendelsene. Finansmarkedene har gått fra å være positive til å bli mer usikre på markedene fremover. Mange har derfor «rømt» fra de mest usikre finansplasseringene.

Inflasjon, økte renter og krigen i Ukraina ledet i 2022 til de største tapene i finansmarkedene siden finanskrisen i 2008. Russlands invasjon av Ukraina 24. februar markerte et skille. Krig i Europa ga geopolitisk- og økonomisk usikkerhet som vi ikke har sett på årtier. Kutt i russisk gass eksport til et gassavhengig Europa og omlegging av kraftproduksjonen som følge av strengere miljøkrav ga galopperende energipriser. Det ble en viktig bidragsyter til kraftig inflasjon. Sentralbankene rundt om i verden fryktet resesjon og de satte opp rentene gjennom hele 2022. Det var mange og til dels store renteøkninger. Likevel fantes det lyspunkter i året som var. Selskapene tjente penger og inntjeningen var høy både i USA, Europa og Norge, samtidig som arbeidsledigheten har vært lav. Dette er mønstre som vi normalt observerer sent i en økonomisk oppgangssyklus.

Den globale aksjeindeksen MSCI AC, som dekker både utviklede og fremvoksende markeder, falt med 17 prosent i løpet av året. Dette er det fjerde største fallet siden indeksen ble opprettet.

Sterk utvikling i energisektoren globalt var en viktig forklaring til at det norske aksjemarkedet klarte seg langt bedre, og hovedindeksen på Oslo børs fikk et beskjedent fall på 1 prosent (OSEBX).

Den raskt stigende renten vi hadde i 2022 påvirker aksjemarkedet, og er heller ikke godt nytt for verdien på eiendom da nåverdien faller kraftig.

Kraftig renteoppgang ledet til store tap i obligasjonsmarkedene. 2022 var det verste året for obligasjonsinvestorer i nyere historie. En sjelden kombinasjon av kraftige renteøkninger og stigende kredittspreader var årsaken. 2022 ga tidenes oppgang i korte og lange renter. Sentralbankene måtte få kontroll på inflasjonen og rentene ble bruk som virkemiddel. Sterkest økning så vi i USA, der 3 mnd. LIBOR steg fra 0,25 prosent til 4,75 prosent. Europeiske kortrenter (3 mnd. EURIBOR) beveget seg ut av negativt territorium og steg fra -0,25 prosent til 2,2 prosent, mens norske og svenske kortrenter steg med 2,3-2,6 prosentpoeng. Vi har ikke sett så høye vedvarende rentenivåer siden 2008.

Renten på obligasjoner består av flere elementer, blant annet styringsrenten og kredittpåslaget. Kredittpåslaget sier noe om hvilken risiko for tap investor har. I tillegg til at styringsrentene steg kraftig gjennom 2022 steg også kredittspreadene kraftig. De forble volatile som følge av krigen i Ukraina, høy inflasjon og sentralbankenes innstramning i pengepolitikken. Når både renten øker og kredittspreadene går ut vil en få en dobbelteffekt for rentepapirenes fall i verdi. Dette medførte tidenes fall i obligasjonsfond. Selv om rentene steg, klarte ikke høyere løpende renter å kompensere for kursfallene. Fond med lang rentedurasjon ga svakest avkastning, mens fond med kort rentedurasjon klarte seg noe bedre.

At arbeidsmarkedet i USA, Europa og Norden er sterkt, er egentlig godt nytt. Flere folk i jobb er et tegn på at økonomien går bra og at etterspørselen er høy.

Men det forsterker lønnspresset, og er det noe sentralbankene er redde for er det at den høye inflasjonen vi har nå skal medføre høye lønnskrav som går over til å bli mer permanent. Dette vil i så fall bety fortsatt høye, og mest sannsynlig enda høyere renter.

Vi har i løpet av 2022 også sett at sentralbankene har redusert kraftig og avvirket deler av de massive kvantitative lettelsene de har hatt de siste årene. De massive kvantitative lettelsene medførte rekordlave renter som igjen var driveren for stadig høyere aksjekurser helt frem til 2022.

Det er sjelden kost at alle aktivaklasser faller samtidig. Særlig i svært urolige tider ser vi viktigheten av en diversifisert portefølje. Styret har vedtatt en investeringsstrategi som vi følger både i stabile og urolige tider. Dette har vist seg historisk å gi god årlig avkastning over tid. HKP er en langsiktig forvalter og vi lar oss ikke rive med av kortsiktig støy.

Økt søkelys på sosialt ansvarlige investeringer i flere år materialiserer seg i en rekke nye lover og krav både fra EU og lovgiverne i Norge i 2022. Nye reguleringer krever at investeringsmiljøer rapporterer tydeligere på hvordan det faktisk jobbes med bærekraft og ikke minst hvilke konsekvenser investeringene kan ha på samfunnet rundt oss.

Det er en positiv utvikling som gjør det lettere for oss som porteføljeforvalter å få god og dokumentert rapportering på bærekraftsarbeidet i vår portefølje. Vi vil også få bedre beslutningsgrunnlag for å tilpasse investeringene til HKP sin bærekraftstrategi. Å integrere bærekraft i investeringsprosessene er viktig for å redusere risiko og for å sikre avkastning i et langsiktig perspektiv.

EUs taksonomi er helt overordnet og stiller strenge krav til ulike økonomiske aktiviteter for at de skal kunne anses som bærekraftige. Selskapene må bidra vesentlig til minst ett av EUs seks miljømål. De kan ikke skade noen av de andre miljømålene og de må oppfylle minimumsvilkår for sosiale rettigheter. EUs seks miljømål er:

- 🌱 Begrensning av klimaendringer
- 🌱 Klimatilpasning
- 🌱 Bærekraftig bruk og bevaring av vann- og havressurser
- 🌱 Omstilling til en sirkulær økonomi
- 🌱 Forebygging og bekjempelse av forurensing
- 🌱 Beskytte og gjenopprettelse av biologisk mangfold og økosystemer

I HKP og hos våre forvaltere har ansvarlige investeringer vært en naturlig del av hverdagen siden vi begynte med enkle eksklusjonskriterier. Vi har et bevisst forhold til hva vi ønsker å investere i. I 2021 vedtok styret i HKP for første gang egne retningslinjer for ansvarlige investeringer. I 2022 har vi jobbet videre med egen strategi og endret porteføljen til å samsvare i enda større grad med det HKP ønsker å investere i.

EU, som også vi i Norge forholder oss til, har innført tre omfattende regelverk som selskaper skal forholde seg til, taksonomien, SFRD – hvordan bærekraftsinformasjon skal rapporteres og CSRD – en offentlighetsstandard som skal følges. Stortinget vedtok 17.12.22 en ny lov som gjennomfører EUs taksonomiforordning og offentliggjøringsforordning i Norsk rett i lov om bærekraftig finans. For oss i HKP som defineres som en finansinstitusjon vil dette medføre enda større fokus på bærekraftsrisiko i styringen av pensjonskassen. Nye regulatoriske krav innebærer større åpenhet i hvordan vi investerer kapitalen i pensjonskassen og hvordan våre investeringer påvirker FNs bærekraftsmål.

Selv om vi fremdeles har høy inflasjon, krig i Ukraina, geopolitisk uro og lav arbeidsledighet er det flere årsaker som kan medføre optimisme i finansmarkedene fremover. Åpningen av samfunnet i Kina var en nyhet som markedene så på som positiv, og kan være godt nytt for vestlige selskaper. Det ser ut som den sterke renteøkningen i 2022 nærmer seg rentetoppen for denne gangen og frykten i markedet har gått noe tilbake.

Avkastningstall HKP

For en langsiktig forvalter som HKP er det viktig å se på avkastningen over tid og ikke isolert på siste års avkastning. Det er god avkastning over tid som gir lavere pensjonskostnader til arbeidsgiverne.

Avkastningen for kollektivporteføljen i HKP var som for alle andre kommunale pensjonskasser negativ for 2022. HKP hadde en negativ avkastning på 4,1 prosent. Snittet for kommunale kasser var -4,6 prosent i 2022 og snittet for alle kassene i Norge var -5,1 prosent.

Det som er positivt er at HKP sin avkastning er 2,5 prosent bedre enn vektet referanseindeks. Meravkastningen skyldes først og fremst verdistigningen i lokal eiendomsportefølje.

Verdijustert avkastning fordelte seg slik på de ulike aktivaklassene:

Allokeringsgruppe	Verdijusert avkastning	Ref. indeks
Norske aksjer	-6,8 %	-0,1 %
Utenlandske aksjer	-22,2 %	-20,7 %
Global high yield	-4,0 %	-16,5 %
Bank og pengemarked	2,0 %	0,4 %
Norske omløpsobligasjoner	-3,5 %	-4,6 %
Norske anleggsobligasjoner	4,5 %	4,5 %
Globale obligasjoner	-3,6 %	-3,4 %
Eiendom	23,8 %	23,8 %
Total	-4,1 %	-6,7 %

I 2022 reforhandlet vi våre leieavtaler med Haugesund kommune på omsorgsboligene. Vi innhentet også flere verddivurderinger for å få en mer korrekt markedspris på våre lokale eiendommer. Disse to faktorene medførte en økning i verdien på våre lokale eiendommer.

Vår eiendomsportefølje består av både fond og lokal eiendom. Den lokale eiendomsporteføljen består av seks eiendommer i Haugesund; tre kontorbygg (Kirkegata 85, Skåregata 101 og Skåregata 103) og tre omsorgsboligheter (tilknyttet Udland, Bjørgene og Havnaberg omsorgssentre). Alle eiendommene er leid ut til Haugesund kommune. De tre kontoreiendommene har leiekontrakter som løper til 2048.

De tre omsorgsbolighetene Udland og Bjørgene og Havnaberg har leiekontrakt som løper til 2054.

Styrets vurdering er at avkastningen i pensjonskassen i 2022 framstår som svært konkurransedyktig.

Risikostyring og soliditet

Kontroll og styring av risiko er en forutsetning for god verdiskapning for pensjonsmidlene. Å identifisere, vurdere og styre risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen, er derfor en svært viktig del av HKPs virksomhet.

HKP gjennomfører årlig en egenvurdering av risiko hvor formålet er å vurdere pensjonskassens finansielle stilling både på kort og lang sikt.

Det er etablert rutiner for uavhengig kontroll og rapportering. Styret og ledelsen utfører årlig en gjennomgang av vesentlige risikoer i pensjonskassen og behandler risikovurderingene. Hensikten med risikostyringen er at pensjonskassen skal opprettholde en tilfredsstillende risikobærende evne og tilpasse pensjonskassens finansielle og operasjonelle risiko til pensjonskassens soliditet. Styret er fornøyd med de styrings- og kontrolltiltakene som har blitt presentert i forbindelse med risikovurderingene.

Risikostrategi, risikostyring og handlingsregler

Styret i HKP har vedtatt en overordnet risikostrategi som revideres årlig. Risikostrategien sammenfatter og definerer de overordnede rammer og retningslinjer fra styret som skal bidra til å sikre at samlet risiko i pensjonskassen holdes innenfor styrets risikovilje. Risikoviljen er den samlede risikoen pensjonskassen er villig til å akseptere for å nå vedtatte overordnede mål. Styring av risiko gjennomføres gjennom styringsdokumenter, risikovurderinger, rutiner og rapporteringskrav. I tillegg styres risikoen gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til solvenskapitaldekning brutt ned på markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko.

Styrets vurderingsskala for solvenskapitaldekning og solvensmargindekning, er følgende:

	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Urovekkende	Brudd
Solvenskapitalkravdekning	Over 140 %	110 % - 140 %	<110%	Under 100 %
Solvensmargindekning	Over 150 %	100 % - 150 %		Under 100 %

Solvenskapitalkravene krever at HKP til enhver tid har oversikt over den risikoen pensjonskassen er utsatt for.

Risikostyringsmodell

Styret har satt rammer for delrisiko for stressfaktorene aksjerisiko, renterisiko, spreadrisiko, eiendomsrisiko, valutarisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko. I tillegg ser en på hvordan solvenskapitalen påvirkes ved kombinert stress. Rammer for delrisiko fastsettes slik at en skal tåle stress og fremdeles tilfredsstillende minimum solvenskapitalkravet på 100 prosent.

I egenvurderingen vurderes pensjonskassen totale risikorammer og stresstestparameter, samt robusthet for å tilfredsstillende regulatoriske krav. Pensjonskassens totale risikoramme fastsettes slik at solvenskapitaldekning (SKD) skal være 100 prosent også etter markedsfall. Vurdering av hvor stort tap som kan oppstå er en sentral del av egenvurderingen. Vi identifiserer risikofaktorer og definerer mulig tap for hver av de ulike risikofaktorene som pensjonskassen er utsatt for.

Stressparameter benyttet i kombinert stress	Mild	Moderat	Sterk	Finanskrise
Aksjer og alternative investeringer	10 %	20 %	30 %	40 %
Rente	0,25 % rentenedgang	0,25 % rentenedgang	0,5 % rentenedgang	1,0 % rentenedgang
Eiendom	10 %	10 %	10 %	10 %
Valutarisiko	0 %	0 %	0 %	0 %
Spreadrisiko og motpartsrisiko	Avhenger av rente og durasjon. For spreadrisiko AA benyttes 0,25 %	Avhenger av rente og durasjon. For spreadrisiko AA benyttes 0,5 %	Avhenger av rente og durasjon. For spreadrisiko AA benyttes 0,75 %	Avhenger av rente og durasjon. For spreadrisiko AA benyttes 1,0 %
Forsikringsrisiko	Økt reservekrav ved 10 % redusert dødelighet.	Økt reservekrav ved 10 % redusert dødelighet.	Økt reservekrav ved 10 % redusert dødelighet.	

Tabellen viser ulike definerte stresssituasjoner.

Gjennomført egenvurdering av risiko og analyse viser at HKP tåler en finanskrisen før solvenskapitaldekningen går under 100 prosent uten overgangsregler. Analysen viser at pensjonskassen har en god og solid finansiell stilling. Analyse av fremtidig soliditet viser at HKP de neste ti årene kan oppleve en stabil soliditet basert på estimert utvikling av aktiva og passiva. Risikoen er redusert sammenlignet med 2021 grunnet høyere markedsrente og høyere solvenskapital.

Styret i HKP har vedtatt handlingsregler dersom solvenskapitalen eller solvenskapitaldekningen ikke er tilfredsstillende. Videre følger pensjonskassens tiltaksplan:

1. Tilbakeholde overskudd

Holde tilbake deler av årets resultat for å bygge bufferkapital.

2. Øke rentegarantipremie / årlig egenkapitalinnskudd

Fremtidige gevinster i rentegarantipremie og egenkapitalinnskudd kan inkluderes i ansvarlig kapital. Dersom avgangsrisikoen blir høy / får stor effekt kan det vurderes å redusere nivået på rentegarantipremien. Dersom solvenskapitaldekningen samtidig er lav kan det vurderes om en må styrke egenkapitalen ved å øke egenkapitaltilskuddet ytterligere.

3. Vurdere forvaltningsmandat/ strategi for kapitalforvaltning

Vurdere muligheter for redusert risiko i kapitalforvaltningen, for eksempel ved å redusere aksjeandelen.

4. Hente ekstraordinær egenkapital fra eier

Pensjonskassen orienterer kommunen om at det er behov for å styrke kapitalen og ber om tilførsel av egenkapital.

5. Ta opp ansvarlig lån

Pensjonskassen tar opp ansvarlig lån med løpetid > 5 år.

Ansvarlig kapital, solvenskapitalkrav og solvenskapitaldekning

Ansvarlig kapital

HKP sin finansielle soliditet var god ved utgangen av året.

Ved utgangen av året var solvenskapitaldekningen på 184 prosent både med og uten overgangsregler. Dette er litt bedre enn i 2021 på tross av fall i både aksjene og rentenes verdi. Dette skyldes at solvenskapitalkravet er forholdsmessig redusert mer enn den ansvarlige kapitalen er redusert. Bedre finansiell stilling betyr større evne til å ta risiko.

Ansvarlig kapital i solvenskapitalkravsregningene er den kapitalen som er tilgjengelig for å dekke beregnet tapspotensiale i pensjonskassens virksomhet.

MNOK	2022	2021
Innskutt egenkapital	173,2	160,8
Opptjent egenkapital	133,9	152,2
Risikoutjevningfond	3,3	-
Tilleggsavsetninger	-	220,4
Kursreguleringsfond	-	589,2
Bufferfond	618,2	-
Merverdier holdt til forfall porteføljen	-3,1	-
Soliditetskapital	925,5	1 122,6
Justeringer i avsetninger ved overgang til markedsverdier	122,6	138,0
Effekt av overgangsregler	-	0,0
Risikoreduserende effekt i beste estimat ved død og uførhet	12,07	14,0
Ansvarlig kapital	1 060,8	1 274,6

Samlet solvenskapitalkrav

HKP gir årlig garantert rente på forsikringsforpliktelsene. I 2022 var kravet til garantert rente 2,29 prosent. Pensjonskassen må ha ansvarlig kapital som er tilstrekkelig til å møte kortsiktige svingninger i finansmarkedet og øvrige risikofaktorer.

Solvenskapitalkravet beregnes ut fra de risikoene pensjonskassen er utsatt for. Ved utgangen av 2022 utgjorde kravet følgende:

MNOK	2022	2021
Renterisiko	90,0	49,0
Aksjerisiko	362,0	509,0
Eiendomsrisiko	173,0	150,0
Valutarisiko	23,0	29,0
Spreadrisiko	114,0	134,0
Diversifisering	-262,0	-243,0
Forsikringsrisiko inkl. avgangsrisiko	162,0	175,0
Motpartsrisiko	4,0	3,0
Operasjonellrisiko	13,0	13,0
Fordel av utsatt skatt	-102,0	-123,0
Samlet solvenskapitalkrav	577,0	695,0

Redusert solvenskapitalkrav fra 2021 til 2022 skyldes først og fremst redusert aksjerisiko og spreadrisiko relatert til renter. Selv om solvenskapitalkravet er redusert har eiendomsrisikoen og renterisikoen økt. Dette skyldes økte verdier av eiendomsporteføljen og at rentene har økt. Økt diversifiseringseffekt, som reduserer solvenskapitalkravet, skyldes økt renterisiko og større spredning av risikoen enn i 2021. Desto lavere korrelasjon en har mellom risikoen, desto høyere trekk for diversifisering i solvenskapitalkravet.

Solvenskapitaldekning - SKD

Solvenskapitaldekningen beregnes som forholdet mellom ansvarlig kapital og solvenskapitalkravet.

Ansvarlig kapital i solvenskapitalkravberegningene er den kapitalen som er tilgjengelig for å dekke beregnet tapspotensiale i pensjonskassens virksomhet.

Tapspotensialet uttrykkes ved beregnet solvenskapitalkrav. Kravet er redusert med MNOK 118,0 fra 2021 til 2022. Reduksjonen skyldes flere forhold, men størst effekt har redusert effekt av aksjeverdien sammen med redusert risikofaktor på aksjer. Ser en på ansvarlig kapital er den redusert med MNOK 214,0. Det at reduksjonen i ansvarlig kapital reduseres forholdsmessig mindre enn solvenskapitalkravet resulterer i økt solvenskapitaldekning. Ansvarlig kapital er redusert fra MNOK 1 274,6 til MNOK 1 060,8. Reduksjonen i ansvarlig kapital kan tilskrives en reduksjon i bufferfond og opptjent egenkapital. I motsatt retning har positivt risikoresultat og innbetalt egenkapital hatt positiv påvirkning på ansvarlig kapital.

HKP sin soliditetskapital består av innbetalt egenkapital, opptjent egenkapital, bufferfond og risikoutjevningsfond. Midlene kan anvendes til å oppfylle renteforpliktelsen på forsikringsmidlene. Reduksjon i soliditetskapital er på NOK 197,0 og utgjorde ved utgangen av 2022 MNOK 925,5, tilsvarende 30,4 prosent av forsikringsforpliktelsene.

Solvenskapitaldekningen er godt innenfor strategiens målsetting hvor brudd er 100 prosent, og dekning over 140 prosent er tilfredsstillende. HKPs finansielle soliditet var god ved utgangen av året, og er etablert på et nivå som gir den nødvendige handlefriheten for å drive konkurransedyktig og god kapitalforvaltning. Samlet risiko for pensjonskassen er vurdert som tilfredsstillende gjennom hele 2022, både med og uten overgangsregler.

HKP har en sterk finansiell stilling som gjør pensjonskassen i stand til å ta noe høyere risiko og likevel ligge over målsatt nivå for solvenskapitaldekningen. I styrets vurdering av hvilken risiko HKP skal ta, har en og lagt stor vekt på at pensjonskassen til enhver tid skal ha tilstrekkelig solvenskapitaldekning også om en finanskriser skal oppstå.

Solvensmarginkapital, solvensmarginkrav og solvensmargindekning

HKPs solvensmarginkapital er for 2022:

MNOK	2022	2021
Innskutt egenkapital	141,6	160,8
Opptjent egenkapital (reduisert for ikke realiserte verdier selskapsporteføljen)	134,0	89,8
Risikoutjevningfond 50 %	1,7	-
Bufferfond fra 2022 50 %	618,2	-
Tilleggsavsetninger 50 % tom 2021	-	110,8
Solvensmarginkapital	588,0	360,8

Kravet til solvensmarginkrav bestemmes av størrelsen og sammensetningen av pensjonskassens forpliktelse. Kravet er regulert i forskrift om pensjonsforetak. Pr. 31.12.2022 er kravet beregnet til å utgjøre MNOK 111.

Pensjonskassens samlede solvensmarginkapital er summen av pensjonskassens egenkapital, opptjent egenkapital, halvparten av pensjonskassens avsetninger i risikoutjevningfondet og halvparten av pensjonskassens bufferfond. Solvensmarginkapitalen er økt til MNOK 588.

Siden solvensmarginkapitalen relativt sett har økt mye mer enn kravet, har solvensmargindekningen økt til 530 prosent fra 358 prosent i 2021. Grunnen til den store økningen er at beregningen nå tar utgangspunkt i det sammenslåtte bufferfondet. Før 2022 tok beregningen kun utgangspunkt i tilleggsavsetningene. Kravet til solvensmargindekning er minimum 100 prosent. Styret i HKP har definert 150 prosent som tilfredsstillende solvensmargindekning.

Årsresultat og disponeringer

En del av styrets oppgaver er å disponere årets resultat på en slik måte at det sikrer at HKP har tilstrekkelig risikobærende evne for å kunne gi tilfredsstillende avkastning på kollektivporteføljen. I tillegg skal HKP gi arbeidsgiverne tilfredsstillende avkastning på innskutt egenkapital og tilstrekkelig utbetaling til premiefond.

Årets resultat var preget av svake markeder. HKP har en kollektivportefølje og en selskapsportefølje som forvaltes samlet. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer forsikringsforpliktelser. Selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer pensjonskassens innskutte og opptjente egenkapital.

Totalresultatet for hele pensjonskassen var i 2022 MNOK -14,9.

Resultater

Resultatet for kollektivporteføljen, deles opp i tre resultatelementer.

Avkastningsresultatet. Kollektivporteføljen hadde i 2022 en verdijustert avkastning på -4,16 prosent. Avkastningsresultatet i kollektivporteføljen består av finansavkastningen i tillegg til garantert rente på forsikringsmessige avsetninger. Finansresultatet for kollektivporteføljen var på MNOK -125,8.

Kollektivporteføljen skal få en gjennomsnittlig garantert avkastning på de forsikringstekniske avsetningene på 2,29 prosent i 2022. Denne utgjorde inkludert rente til premiefond MNOK 54,2. Forsikringstekniske avsetninger er det som er avsatt til fremtidig pensjon for medlemmene. Samlet avkastningsresultat for 2022 ble med det MNOK -180,0.

Risikoresultatet for HKP var i 2022 MNOK 6,7.

Risikoresultatet viser om pensjonskassen har lagt inn tilstrekkelig premie for året til å dekke de avsetningene en må foreta i løpet av året. Risikoresultatet er et uttrykk for hvordan utviklingen av dødelighet og uførhet i forsikringsbestanden har vært i forhold til forventningene som er lagt til grunn ved den årlige premiefastsettelsen.

Administrasjonsresultatet er for 2022 på MNOK 0,4.

HKP har en målsetning om å drive kostnadseffektivt, og andelen administrasjonskostnader sett opp mot forvaltningskapitalen skal ligge på et lavt nivå. Driftskostnadene er en av to hovedfaktorer som inngår i administrasjonspremien. I tillegg til å dekke inn løpende driftskostnader må pensjonskassen også sette av midler til administrasjonsreserven. Administrasjonsresultatet viser differansen mellom hvor mye pensjonskassen har tatt inn i premie og hva som er medgått til administrasjon og avsetning til administrasjonsreserve. Målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er driftskostnadene 0,39 prosent.

Teknisk resultat, som er samlet resultat for kollektivporteføljen, var MNOK 4,4. Ikke-teknisk resultat var MNOK -17,2 og er resultatet relatert til selskapsporteføljen. Samlet er det overført MNOK 19,5 til arbeidsgivernes premiefond, det er brukt MNOK 192,5 av bufferfondet, overført MNOK 3,3 til risikoutjevningfondet og brukt MNOK 17,2 av opptjent egenkapital i 2022.

Årets resultatelementer

I 1000 kr

Avkastningsresultat

	2022	2021
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen iht regnskap	-125 802	207 110
Pliktig rente premiereserve	-52 865	-49 670
Pliktig rente premiefond	-1 365	-2 120
Avkastning til premiefond utover pliktig rente	-	-2 894
Avkastning til risikoutjevningsfond	-	508
Til/fra Kursreguleringsfond (kun 2021, nytt regelverk fra 2022)	-	-93 332
Avkastningsresultat	-180 032	58 586

Administrasjonsresultat

Samlet premie til administrasjon	16 584	15 762
Herav til administrasjonspremie	-3 087	-3 485
Faktiske omkostninger	-13 146	-11 629
Administrasjonsresultat	350	648

Risikoresultat

Risikoresultat	6 695	1 697
----------------	-------	-------

Årets disponeringer, overføringer og inndekninger er gjort ut fra gjeldende lovverk, styrets strategi og aktuars anbefalinger.

Årets avsetninger

Styret i HKP har vedtatt ulike strategier som omhandler ansvarlig kapital og kapitaltilførsel. Disse, sammen med regelverk, angir retningslinjer for fordeling av risikoresultat og avkastningsresultat. Strategien er soliditetsfremmende slik at pensjonskassens soliditet bygges over tid. HKP har også vedtatt at sponsorene minst skal få overført den samme størrelsen til sitt premiefond som årets innkalling av egenkapital, såfremt pensjonskassens bufferfond er tilstrekkelig til å tåle et fall i markedet som defineres som en finanskriser. HKP sitt bufferfond er tilstrekkelig til å gjennomføre overføring til sponsorene.

Styret reviderer strategi for ansvarlig kapital og kapitaltilførsel årlig. Pensjonskassen har en målsetning om at bufferfond skal utgjøre minst 10 prosent av de forsikrings-tekniske avsetningene. Pensjonskassens strategi er å ha bufferfond som er tilstrekkelig for å kunne takle et stressscenario som angitt, og fremdeles ha en solvenskapitaldekning over 100 prosent. Strategien sier videre at risikoresultatet skal tildeles premiefond med mindre risikoutjevningsfondet (RUF) blir negativt.

I tabellen vises årets resultater og hvordan disse er disponert:

I 1000 kr		
Resultatelementer	2022	2021
Avkastningsresultat	-180 032	58 586
Risikoresultat	6 695	1 697
Administrasjonsresultat	350	648
Disponering av avkastningsresultat		
Til premiefond	-	29 631
Til/fra bufferfond/tilleggsavsetninger (nytt regelverk fra 2022)	-180 032	28 954
Disponering av risikoresultat		
Til/fra risikoutjevningfond	3 348	849
Til premiefond	3 348	849
Disponering av administrasjonsresultat		
Til egenkapital	350	648

Disponering av avkastningsresultatet

Avkastningsresultatet kan disponeres til bufferfond, til sponsorens premiefond, eller en kombinasjon av disse. Styret står fritt til å bestemme disponeringen.

Før avkastningsresultatet kommer frem, settes det av garantert rente til premiereserven og andre forsikringsavsetninger. Garantert rente til premiereserven utgjorde MNOK 52,9 for 2022. For 2022 utgjorde den gjennomsnittlige garantert renten 2,29 prosent.

Avkastningsresultatet består av årets finansinntekter, avsetning til garantert rente på premiereserve og garantert rente til premiefond. Samlet avkastningsresultat ble MNOK -180,0. Årets avkastningsresultat dekkes inn av bufferfond.

Bufferfond består av tidligere års positive avkastningsresultat og ikke realiserte gevinster på finansplasseringene. Bufferfondet bidrar til å opprettholde solvenskapitaldekningen, som er HKPs mest sentrale soliditetsmål.

Midlene er en betinget tildeling til arbeidsgivernes kontrakter, og vil sammen med annen bufferkapital danne grunnlag for større avkastningsoverskudd til arbeidsgiverne som har pensjonsordning i HKP. Bufferfondet til HKP utgjorde MNOK 810,2 før årsoppgjørdisponeringer. Styret har besluttet at en i tillegg til å dekke inn negativt finansresultat og garantert rente, skal tildele MNOK 12,5 til premiefond fra bufferfond.

Premiefond er arbeidsgivernes fond hvor pensjonskassen overfører midler til arbeidsgivernes disposisjon. Premiefondet skal tildeles garantert rente. I tillegg kan styret vedta overføringer. Resultatet av oppgjøret for premie til regulering og ikke-forsikringsbare ytelser samt flytteoppgjør i forsikringsåret blir reflektert i premiefondet. Midler på premiefond kan arbeidsgiverne bruke til å betale pensjonspremie med. For 2022 er det overført samlet MNOK 19,6 til arbeidsgivernes premiefond.

Disponering av risikoresultat

Risikoresultatet kan disponeres til risikoutjevningfond eller til sponsorenes premiefond.

Risikoutjevningfondet er et fond som kan benyttes til å dekke underskudd på risikoresultatet. Fondet inngår som en del av pensjonskassens egenkapital og er tidligere overskudd som er avsatt fra pensjonskassens resultat på forsikringsrisiko.

Reglene sier at en årlig kan avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningfondet. I tillegg sier forsikringsvirksomhetsloven at pensjonskassen kun kan disponere inntil 50 prosent av risikoresultatet inntil fondet når sin maksgrense på 150 prosent av risikopremien.

Styret kan disponere hele risikoresultatet til premiefond. Utdeling til premiefond har ingen begrensninger.

Årets positive risikoresultat fremkommer som følge av at levealder, dødelighet og uførhet i 2022 avviker noe fra det som er forutsatt i premietariffen. For 2022 ble risikoresultatet positivt med MNOK 6,7.

Risikoresultat som overføres til risikoutjevningfond anses som overskudd i selskapsporteføljen. Garanterte renter som settes av til risikoutjevningfondet anses også som et overskudd i selskapsporteføljen. Overskudd i selskapsporteføljen er skattepliktig med 25 prosent.

Styret har besluttet at årets risikoresultatet fordeles med rundt halvparten til premiefondet med MNOK 3,4 og nær halvparten til risikoutjevningfondet med MNOK 3,4.

Disponering av administrasjonsresultat

Administrasjonsresultatet skal alltid disponeres og gå til å styrke egenkapitalen. Før en regner administrasjonsresultat må en avsette til administrasjonsreserve.

Avsetning til administrasjonsreserve utgjorde MNOK 3,0 i 2022. Årets administrasjonsresultat på MNOK 0,4 overføres til opptjent egenkapital.

Størrelser i balansen som påvirkes av disponeringen

Risikoutjevningfond (RUF)

Risikoutjevningfondet er et fond som har til hensikt å utjevne svingninger i risikoresultatet over tid. Pensjonskassen kan avsette inntil 50 prosent av et års positive risikoresultat til fondet.

Risikoutjevningfondet er ikke fordelt på den enkelte arbeidsgiver med pensjonsforsikring i pensjonskassen. Det skal avsettes til RUF fra årets avkastningsresultat. Er avkastningsresultatet negativt skal fondet reduseres tilsvarende negativ verdijustert avkastning. HKP brukte i 2021 opp RUF for å øke premiereserven på grunn av økte reservekrav. Reservekravet økte fordi menn har økt levealder og vil med det få pensjon lenger. Etter årets tilføring har HKP et risikoutjevningfond på MNOK 3,4.

Bufferfond

I 2022 kom det nye regler for offentlige pensjonskasser. Fondene tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond ble slått sammen til et fond kalt bufferfond. Fondet består av tidlige års positive avkastningsresultat. Som benevnelsen sier er fondet en buffer. Fondet inngår i pensjonskassen sin ansvarlige kapital. Når avkastningsresultatet er negativt som i 2022 vil en bruke av fondet. I år med positivt avkastningsresultat vil en styrke bufferfondet.

Det er en begrensning på hvor stort fondet kan være. Styret i HKP har en målsetning om at bufferfond skal utgjøre minst 10 prosent av forsikringstekniske avsetninger. Pensjonskassens strategi er å ha bufferfond som er tilstrekkelig for å kunne takle et stressscenario som tilsvarer en finanskrisen og fremdeles ha en solvenskapitaldekning over 100 prosent. Vi har de senere årene bygget mye reserver som nå er samlet i det nye bufferfondet. Bufferfondet er etter årets disponeringer MNOK 618,2, noe som tilsvarer 26 prosent av premiereserven.

Egenkapital

Egenkapitalen er delt i to, en innskutt egenkapital og en opptjent egenkapital. Innskutt egenkapital er den enkelte arbeidsgivers innbetalte egenkapital. Opptjent egenkapital kommer fra årets og tidligere års overskudd.

Alle våre foretak betaler årlig inn egenkapitalinnskudd ut ifra størrelsen på sin premiereserve for at HKP skal ha tilstrekkelig med egenkapital til å kunne forvalte pensjonsmidlene på en god måte. Årets innbetaling var MNOK 12,5.

Opptjent egenkapital kommer i hovedsak fra forvaltning av egenkapitalen, men administrasjonsresultatet øker også opptjent egenkapital. Årets administrasjonsresultat på MNOK 0,3 er tilført opptjent egenkapital. Årets resultat reduserer opptjent egenkapital med MNOK 18,6.

Premiefond

Premiefond er som beskrevet over et fond som disponeres av arbeidsgiverne og blir brukt til betaling av pensjonspremie. Fondet viser også hvor mye arbeidsgiverne får overført til sin disposisjon.

Premiefondet skal ha rente tilsvarende avkastning på innestående beløp. Ved negativ avkastning skal premiefondet ha tilført garantert rente på 2 prosent. I 2022 har pensjonskassen negativ avkastning og har tildelt premiefondet 2,0 prosent i rente som er garantert rente for ny opptjening. Samlede avsetninger til premiefondet er for 2022 MNOK 19,6. Av dette er MNOK 12,5 vedtatt overført fra bufferfond, MNOK 3,3 fra flytteoppgjør, MNOK 3,4 fra risikoresultatet og resterende beløp, MNOK 0,5 fra pliktig rente og oppgjør reguleringspremie og ikke-forsikringsbare ytelser.

MNOK	2022	2021
Innbetalt egenkapital i år	12,4	11,5
Innskutt egenkapital	173,2	160,8
Overført fra adm. resultat	0,4	0,6
Overført til / fra resultat	-18,6	23,2
Opptjent egenkapital	134,0	152,3
Avsetning fra Risikoresultat	3,3	1,7
Avkastningsresultat til RUF	-	0,5
Bruk av risikofond – ny dødelighetstariff	-	-12,9
Risikoutjevningfond	3,3	-
Avkastningsresultat til/fra bufferfond	-180,0	28,9
Overføring til premiefond fra bufferfond	12,5	-
Bufferfond 2022 / Tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond 2021	618,2	810,6
Ikke benyttet premiefond	118,5	78,4
Bruk av premiefond av sponsorene	-48,3	-
Flytteoppgjør	3,3	-
Garantert rente til premiefond	1,3	2,1
Rente utover garantert rente	-	2,9
Avsetning fra avkastningsresultat/bufferfond	12,5	29,6
Oppgjør reguleringspremie og ikke-forsikringsbare ytelser	0,9	-7,4
Frigjorte midler ny OTP / dødelighetstariff	-	12,8
Avsetning fra risikoresultat	3,3	0,1
Premiefond UB	89,8	118,5

Framtidsutsikter

Styret og administrasjonen vil i tiden fremover fortsette sitt arbeid med å videreutvikle og drive HKP som en konkurransedyktig ordning til det beste for medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere. HKP skal være den foretrukne pensjonsleverandøren for arbeidsgivere som har ytelses- og påslagsordning for sine ansatte i pensjonskassen. Vi har som mål å ha konkurransedyktig avkastning og høy faglig kompetanse. Våre medlemmer og arbeidsgivere skal oppleve at vi yter god service med kvalitet i alle ledd. Vi skal ha funksjonelle og gode møteplasser og digitale plattformer for både arbeidsgivere og medlemmer.

Vi vil sette særlig fokus på å arbeide enda mer målrettet for at medlemmene skal bli bedre kjent med oss som pensjonsleverandør. Innmelding av nyansatte, tilflytting og økning i opparbeidede rettigheter vil gjøre at HKP vokser i årene fremover. I 2022 åpnet samfunnet igjen etter pandemien og vi har nå mulighet til å møte våre arbeidsgivere og medlemmer fysisk. Vi i HKP mener fysiske møter og nærvær er viktig i samspillet med medlemmer og arbeidsgivere. Vi vil selvsagt i tillegg ha gode og tilgjengelige digitale møteplasser, både til veiledning, for møter og oppfølging av både medlemmer og arbeidsgivere.

Ny offentlig tjenestepensjon ble innført fra 1.1.2020. Den nye påslagsordningen skal gjelde for dem som er født i 1963 og senere, og skal fortsatt gi livsvarig pensjon og like regler for kvinner og menn. Den nye offentlige ordningen er en forenkling, men for en lang periode vil praksis i realiteten bli det motsatte, da svært mange vil ha rettigheter i både brutto- og påslagsordningen, med tilhørende regelsett og overgangsordninger. Partene i arbeidslivet har diskutert ny AFP gjennom hele 2022, men er enda ikke kommet til enighet. Ny offentlig AFP med virkning fra 2025 skulle bygge på AFP i privat sektor. På grunn av mangelen på løsning i privat sektor har departementet utarbeidet egen løsningsskisse for ny offentlig AFP. Denne er enda ikke vedtatt av tariffpartene som vil ta den opp til forhandling våren 2023. Partene i arbeidslivet må også innen forholdsvis kort tid få på plass en løsning på særaldersgrenser.

Fremover er det viktig på pensjonsområdet å få til systemutvikling sammen med våre leverandører for å ta inn alle nye endringer, samt automatisere og forbedre våre digitale løsninger både for medlemmene og arbeidsgiverne.

For å kunne gi god veiledning og service til våre medlemmer, og å kunne gi de en oversikt over hvilken pensjon de kan forvente seg, er det viktig for oss at partene så snart som mulig kommer til enighet om hvordan AFP og særaldersgrenser skal påvirke fremtidig pensjon.

I forvaltningen av pensjonsmidlene vil det makroøkonomiske bildet og finansmarkedene spille en vesentlig rolle. En forsterkning av både det grønne skiftet og et annet syn på det geopolitiske landskapet, vil være drivende både for inflasjonen og volatiliteten fremover. Økte renter er godt nytt for å oppnå et tilstrekkelig avkastningsnivå og oppfylle den garanterte renten vi gir på pensjonsmidlene vi forvalter. Selv om vi er en langsiktig forvalter vil vi måtte forholde oss til at inflasjon og volatilitet kommer til å medføre at årlige svingninger i avkastningen vil bli større.

Det grønne skiftet har vi snakket om lenge, men temaet har gjennom 2022 bare blitt mer relevant. Ikke bare er det viktig å sikre en stabil energisituasjon i utsatte områder, men vi må også utvikle og igangsette løsninger på dette i løpet av kort tid. Vi er midt oppi et grønt skifte. Analyser konkluderer med at konsekvensen av dette er fall i produktiviteten og økt volatilitet i inflasjonen fremover. EUs taksonomi stiller allerede strenge krav til ulike industrier (primært miljøkrav). De nye forordningene, SFRD- hvordan bærekraftsinformasjon skal rapporteres og CSRD – en offentlighetsstandard, vil medføre ytterligere rapportering som dekker miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG).

I HKP har ansvarlige investeringer vært en naturlig del av hverdagen lenge. I 2022 vedtok styret en egen strategi for ansvarlige investeringer, i tillegg foreligger det retningslinjer som ble utarbeidet i 2021. Pensjonskassen er bevisst sitt samfunnsansvar. Fremover vil fokuset på

ansvarlige investeringer påvirke hvordan HKP velger sine forvaltere, og formålet i strategien vil være styrende. Vi ønsker å plassere kapital hos forvaltere og selskaper som har strategier som tar hensyn til FN sine bærekraftsmål og som tar innover seg den nye taksonomien vedtatt i EU.

Fremover skal pensjonskassen gjennomlyse sin portefølje og vise hvordan HKP scorer på ESG-parametere.

Vi har ESG-bevisste sponsorer og medlemmer, og de skal vite at midlene som plasseres blir vurdert opp mot miljømessige, sosiale og forretningsetiske forhold før plasseringen foretas.

Det andre skiftet vi har vært vitne til og som har blitt forsterket gjennom 2022, er økt fokus på det geopolitiske bildet og sårbarheten i en åpen verdenshandel. Krigen i Ukraina har ikke bare avslørt hvor ustabile naboer vi kan ha, men også hvor avhengig vi er av kontroll på vareflyt og tilgang til teknologi og råvarer. Sammen med økt uro mellom USA og Kina, så er behovet for å sikre kontroll på både vitale råvarer og teknologi blitt mer viktig. Vi har vært vitne til, og kommer fremover til å bli vitne til en sterkere grad av deglobalisering. Fordelen vi har hatt av fri handel og globalisering vil sakte reverseres, produktiviteten vil reduseres, som igjen vil føre til økt inflasjon og volatilitet. Både det grønne skiftet og deglobaliseringen vil påvirke forvaltningen av pensjonsmidlene i HKP.

HKP har moderat risikoprofil i porteføljen, god bufferkapital og god solvenskapital. HKP har vist både i 2020 med et stort kortsiktig fall, og i 2022 med samlet fall i nær sagt alle aktivaklasser, at vi har soliditet til å tåle fallene i markedene og kan holde posisjonen og kjøpe «billig» når markedene faller. Det gjør at vi kan ta nok risiko slik at vi kan oppnå den garanterte renten.

De fleste spår en volatil fremtid i finansmarkedene. Vi vet av erfaring at markedene aldri oppfører seg helt som forventet. Avkastningen har en tendens til å enten falle under eller skyte over forventningene. Slik blir det trolig også i 2023. For HKP har det vært og vil fremover være viktig å ha god risikojustert avkastning. Det vil på sikt gi

lavere pensjonskostnader for kommunen og de andre virksomhetene, slik at den får frigjort midler til andre velferdsformål.

Det nye tjenestepensjonsdirektivet (IORP II), som omhandler pensjonskassers virksomhet og tilsynet med dem, er gjeldende i Norge fra 2023.

Direktivet søker å forbedre måten pensjonsordninger styres på og håndterer alle typer risiko. I direktivet oppfordres pensjonskassene til å investere ansvarlig og det stilles krav til informasjon som skal gis til pensjonsordningens medlemmer. Vi i HKP ser på ansvarlige investeringer som en del av vårt samfunns-ansvar og styret anerkjenner det store ansvaret pensjonskassen har som kapitaleier ovenfor verdenssamfunnet og verdensutviklingen. IORP II setter enda strengere krav til virksomhetsstyring. Økte krav til virksomhetsstyring innebærer systemer for kontroll, utvidet rammeverk for risikostyring, internrevisjon, skriftlige retningslinjer for alle deler av virksomheten, beredskapsplaner og krav til system som omhandler FN-støttende prinsipper for ansvarlige investeringer. Det nye direktivet er krevende og stiller strenge krav til dokumentasjon av virksomheten. Inkludert i virksomhetsstyring ligger også IKT- sikkerhet og god personvernsstrategi (GDPR).

Pensjonskassen har kommet langt i arbeidet med å tilpasse seg de nye kravene og mener de nye virksomhetsreglene er en styrke i arbeidet for en god styring av pensjonskassen.

Styret mener at HKP er en økonomisk robust pensjonskasse med solid buffer, og at driftsmodell, risikostrategi og virksomhet gir et godt grunnlag for å håndtere de usikkerhetene som ligger i framtidsutsiktene på en god måte. Styret vil i sitt arbeid fremover fortsatt legge hovedvekt på god service til medlemmene og konkurransedyktige betingelser for Haugesund kommune og virksomheter med nær tilknytning til kommunen. Arbeidsgiverne og medlemmene skal oppleve at kommunikasjonen med HKP er enkel, forståelig og relevant.

Fortsatt drift

Styret mener det fremlagte årsregnskapet gir et rettvisende bilde av HKP sin finansielle stilling 31.12.2022 og av resultatet for 2022.

Styret kjenner ikke til at det er vesentlig usikkerhet knyttet til årsregnskapet, eller ekstraordinære forhold som har betydning for vurderingen av pensjonskassens regnskap. Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for vurdering av regnskapet.

Regnskapet for 2022 er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Styret mener at HKP har den nødvendige og tilstrekkelige kompetansen til å møte de fremtidige utfordringene.

Styret mener at årsberetningen og årsregnskapet gir en riktig oversikt over HKP sine eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Foto: Haakon Nordvik

Styret, fra venstre: Gisle Stødle, Johanne Øveraas, Øyvind Lie, Anne Britt Rossehaug, Johannes Alne, Runar Areklett, Trygve Gunnarshaug, Marianne Eidesvik, Heidi S. Nymann, Rita Leinan.

Haugesund, den 27. mars 2023

Johanne H. Øveraas
Styreleder

Øyvind Lie
Nestleder

Johannes Alne
Styremedlem

Gisle Stødle
Styremedlem

Anne Britt Rossehaug
Styremedlem

Heidi Sunde
Adm. dir.

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP		Note	2022	2021
1	Premieinntekter			
1.1	Forfalt premier, brutto	1	218 240 781	219 123 992
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremier		-53 439	-49 950
1.3	Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/ pensjonskasser		13 854 438	-
	Sum premieinntekter		232 041 780	219 074 042
2	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	33 309 545	55 936 834
2.3	Netto driftsinntekt fra eiendom	12	25 300 926	11 790 399
2.4	Verdiendringer på investeringer	3,12	-210 080 239	118 307 929
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	4	25 691 905	21 074 795
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		-125 777 863	207 109 956
4	Andre forsikringsrelaterte inntekter		1 082 159	260 399
5	Pensjoner	5	-93 763 509	-86 737 571
6	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1.1	Til (fra) premiereserve, brutto	6	-166 964 904	-167 592 538
6.2	Endring i tilleggsavsetninger	6	-	-28 954 405
6.3	Endring i kursreguleringsfond	3	-	-93 332 269
6.4	Endring i bufferfond		192 491 621	-
6.5	Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	6	-4 626 948	-14 813 143
6.6	Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsselskaper/ pensjonskasser		-1 134 953	-
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		19 764 816	-304 692 355

Fortsettelse Resultatregnskap fra forrige side.

		Note	2022	2021
8	Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	6	-12 459 131	-32 524 974
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	6	-3 347 535	-848 897
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-15 806 666	-33 373 871
9	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader	10	-1 547 795	-1 087 959
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	10	-11 598 656	-10 540 667
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-13 146 451	-11 628 626
11	RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		4 394 267	-9 988 025

Fortsettelse Resultatregnskap fra forrige side.

IKKE-TEKNISK REGNSKAP		Note	2022	2021
12	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	4 498 753	5 359 212
12.3	Netto driftsinntekt fra eiendom	12	3 417 117	1 129 618
12.4	Verdiendringer på investeringer	3,12	-28 373 220	13 945 435
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	4	3 469 922	2 019 140
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-16 987 428	22 453 405
14	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader	10	-209 044	-104 235
	Sum forvaltningskostnader og kostnader knytt til selskapsporteføljen		-209 044	-104 235
15	RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		-17 196 472	22 349 169
16	Resultat før skattekostnad		-12 802 205	12 361 144
18	Resultat før andre resultatkomponenter		12 802 205	12 361 144
19	Andre resultatkomponenter			
19.1.2	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	19	-2 112 459	664 193
	Sum andre resultatkomponenter		-2 112 459	664 193
20	TOTALRESULTAT		-14 914 664	13 025 337
	Overført til (-) /fra (+) risikoutjevsningsfond	6	3 347 534	-12 091 321
	Avkastning til risikoutjevsningsfond	6	-	1 356 647
	Overført til (-) /fra (+) annen opptjent egenkapital	19	-18 262 198	23 760 011

Balanse

Balanse per 31.12.2022 - tall i hele kroner.

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		Note	2022	2021
2	Investeringer			
2.1.1	Investeringseiendommer	12	32 547 459	22 613 758
2.3.1	Investeringer som holdes til forfall	13	9 399 263	2 354 087
2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14	125 730 329	137 419 847
2.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15	140 767 380	155 068 678
2.4.3	Utlån og fordringer	16	19 184	18 935
	Sum investeringer		308 463 615	317 475 305
3	Fordringer			
3.2	Andre fordringer	16	12 274	601 303
	Sum fordringer		12 274	601 303
4	Andre eiendeler			
4.2	Kasse, bank	17	6 488 364	1 837 861
	Sum andre eiendeler		6 488 364	1 837 861
5	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
5	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		1 444 905	1 808 811
	Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		1 444 905	1 808 811
	SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		316 409 158	321 723 280

Fortsettelse Balanse fra forrige side.

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		Note	2022	2021
6	Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1.1	Investeringseiendommer	12	316 852 541	219 386 242
6.3.1	Investeringer som holdes til forfall	13	91 502 695	22 838 058
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14	1 223 996 447	1 333 171 788
6.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15	1 370 383 540	1 504 391 039
6.4.3	Utlån og fordringer	16	14 372 533	6 017 206
6.4.5	Andre finansielle eiendeler	17	36 773 808	17 829 915
Sum investeringer i kollektivporteføljen			3 053 881 564	3 103 634 249
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			3 053 881 564	3 103 634 249
SUM EIENDELER			3 370 290 723	3 425 357 529

Fortsettelse Balanse fra forrige side.

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		Note	2022	2021
10	Innskutt egenkapital			
10	Innskutt egenkapital	19	173 235 083	160 775 952
	Sum innskutt egenkapital		173 235 083	160 775 952
11	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningfond	6	3 347 534	-
11.2	Annen opptjent egenkapital	19	133 981 266	152 243 463
	Sum opptjent egenkapital		137 328 800	152 243 463
13	Forsikringsforpliktelser- kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve	6	2 342 555 279	2 175 590 375
13.2	Tilleggsavsetninger	6	-	220 347 647
13.3	Kursreguleringsfond	3	-	589 189 030
13.4	Bufferfond	6	618 180 009	-
13.5	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	6	89 798 741	118 507 197
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		3 050 534 029	3 103 634 249
15	Avsetning for forpliktelser			
15.1	Pensjonsforpliktelser o.l.	11	3 073 900	964 441
15.3	Andre avsetninger for forpliktelser	18	3 932 352	3 138 441
	Sum avsetninger for forpliktelser		7 006 252	4 099 882
16	FORPLIKTELSE			
16.3	Andre forpliktelser	18	825 156	2 540 323
	Sum forpliktelser		825 156	2 540 323
17	Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter			
17	Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		1 361 402	2 063 661
	Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		1 361 402	2 063 661
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		3 370 290 723	3 425 357 530

Haugesund, den 27. mars 2023

Årsmeldingen er signert digitalt

Johanne H. Øveraas
Styreleder

Øyvind Lie
Nestleder

Johannes Alne
Styremedlem

Gisle Stødle
Styremedlem

Anne Britt Rossehaug
Styremedlem

Heidi Sunde
Adm. dir.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstilling	2022	2021
Innbetalte premier	183 346 914	116 458 098
Utbetalt gjenforsikring	-53 439	-49 950
Utbetalte pensjoner	-91 758 187	-89 709 510
Netto innbetaling/utbetaling refusjoner	4 181 281	4 025 556
Innbetalinger vedrørende driften	18 428 511	17 183 343
Innbetalinger av renter og utbytte	39 597 914	61 470 405
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	-4 786 584	-4 263 326
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-14 276 751	-10 215 934
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	134 679 660	94 898 682
Realisert gevinst ved salg av investeringer	29 161 827	23 093 934
Realisert tap ved salg av investeringer	-	-
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-152 706 164	-150 604 328
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-123 544 337	-127 510 394
Innbetaling av kjernekapital	12 459 131	11 488 895
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	12 459 131	11 488 895
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	23 594 454	-21 122 817
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	19 672 040	40 794 856
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	43 266 493	19 672 040
Bundne skattetrekksmidler	2 710 916	2 565 161

Note 0

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2022 er avlagt i henhold til lov om årsregnskap (regnskapsloven) og forskrift av 20.12.2011 om årsregnskap for pensjonsforetak. Standarder for god regnskapsskikk er lagt til grunn.

Vesentlige regnskapsprinsipper

Inndeling av resultatregnskapet

Resultatregnskapet består av teknisk regnskap og ikke-teknisk regnskap. Teknisk regnskap er inntekter og utgifter tilknyttet eiendeler som inngår i kollektivporteføljen og driftskostnader fra forsikringsdriften. Ikke-teknisk regnskap er inntekter og utgifter fra eiendeler i selskapsporteføljen og driftskostnader for pensjonskassen.

Inndeling av balansen

For å skille mellom kundenes og selskapets midler, splittes balansen i en portefølje som tilhører kundene - kollektivporteføljen - og en portefølje som er selskapets eiendeler - selskapsporteføljen. HKP forvalter de to porteføljene felles, og fordeler verdiene porteføljene imellom etter en algoritme som består av pensjonskassens egenkapital og forsikringstekniske avsetninger.

Etter forsikringsvirksomhetsloven skal kollektivporteføljen bestå av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetningene til dekning av kontraktsforpliktelser og risikoutjevningfondet. Kollektivporteføljen utgjør 90,68 prosent i 2022-regnskapet mot 90,66 prosent i 2021. Selskapsporteføljens andel utgjør 9,32 prosent i 2022-regnskapet mot 9,34 prosent i 2021.

Verdivurderingsprinsipper

Investerings eiendom

Investerings eiendommene regnskapsføres til virkelig verdi. Virkelig verdi tilsvarer antatt markedsverdi som fastsettes ved årlig takst av to uavhengige eksterne leverandører. Endringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

Finansielle instrumenter

Etter forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak § 3-3 skal finansielle instrumenter innregnes og måles i samsvar med IAS 39, med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområde, jfr. IAS 39.2.

IAS 39 klassifiserer finansielle eiendeler i flg. kategorier:

- ⌚ Investeringer som holdes til forfall
- ⌚ Utlån og fordringer
- ⌚ Virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- ⌚ Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

IFRS 9 – Finansielle instrumenter trer i kraft for pensjonskasser og livselskaper i Norge fra 1.1.2023, og erstatter dermed gjeldende IAS39. Endringen gjelder først for rapportering i forbindelse med årsregnskapet for 2023.

Investeringer som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato, hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, klassifiseres som investeringer hold til forfall. HKP startet i 2021 med å bygge opp ny hold til forfall portefølje som følge av at rentene har steget og har fortsatt dette arbeidet i 2022.

Fordringer

Finansielle rettigheter med faste eller bestembare kontantstrømmer, som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som fordringer.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Finansielle instrumenter som i første rekke holdes med formål å selge, som inngår i en portefølje av investeringer som styres samlet, og der det foreligger et faktisk mønster for kortsiktig realisering, klassifiseres som hold for salg, med verdiendringer over resultatet.

Tilgjengelig for salg

Alle andre finansielle eiendeler er klassifisert som tilgjengelig for salg.

Andre eiendeler

Finansielle eiendeler som ikke faller inn under kategorien Hold for omsetning eller Hold til forfall, klassifiseres som andre fordringer.

Derivater

HKP benytter seg ikke av valutaterminer og styrer valuta-sikringen med valutasikring i fondene i stedet.

Forsikringsmessige avsetninger**Premiereserve**

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontant-verdien av pensjonsrettigheter opptjent på rapporterings-tidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens ansvarshavende aktuar. Ved beregningene nyttes samme forutsetninger som ligger til grunn for forsikringsavtalene.

HKP har full forsikringsteknisk dekning, det vil si at HKP har full dekning for nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser.

Årets avsetning er i samsvar med aktuarens forsikringstekniske beregning for 2022.

Administrasjonsreserve

Administrasjonsreserven er en lovbestemt avsetning innen kollektiv rente og pensjonsforsikring. Den avsatte

administrasjonsreserven inngår i premiereserven og inneholder avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusive oppgjørskostnader. Administrasjonsreserven har i 2022 økt med MNOK 4,85.

Erstatningsavsetninger

Avsetningene til erstatningsreserve skal dekke antatt inntrufne forsikringstilfeller som ved årsslutt ikke er meldt eller oppgjort, herunder karensavsetninger for uførerisiko. Dette reflekterer forsikringsforpliktelser som pensjonskassen har påtatt seg gjennom mottatt premie.

Ny uføreordning innebærer en vesentlig reduksjon i uføreforpliktelsene for offentlig tjenstepensjon og det blir dermed tilsvarende lavere behov for erstatningsavsetning.

I 2022 er det satt av MNOK 0,5 til IBNR-avsetning (tidligere erstatningsreserve). Dette er i samsvar med aktuarens beregning.

Bufferfond

Stortinget vedtok 22. desember 2021 nytt bufferfond for kommunale (offentlige) pensjonsordninger med virkning fra 01.01.2022. Bufferfondet består av, og erstatter, tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond. Pensjonskasser med offentlige ordninger trenger ikke lenger ta hensyn til kursreserver i beregning av buffer. Et fleksibelt bufferfond minsker behovet for å dekke renteunderskudd med egenkapital. Tidligere kunne negative renteresultat mellom 0 og beregningsrenten dekkes av tilleggsavsetninger. Bufferfond kan dekke negative renteresultat utover dette.

I 2022 er bufferfond benyttet til å dekke negativt avkastningsresultat (inkl. garantert rente til premiereserve). HKP sine sponsorer har også fått midler overført til premiefond som er dekket av bufferfond. Til sammen er MNOK 192,5 dekket av bufferfond i 2022.

Premiefond

Premiefondet er akkumulert overskudd fra tidligere år. Forsikringstaker/virksomhetene avgjør selv om, og i tilfelle hvordan, premiefondet skal benyttes. Fondet tilføres årlig garantert rente.

Risikoutjevningfond

Hensikten med risikoutjevningfondet er å utjevne svingninger i risikoresultatet over tid. Risikofondet er ikke fordelt på de enkelte kontrakter. Regnskapsmessig er risikoutjevningfondet en del av kassens opptjente egenkapital.

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av et positivt risikoresultat til risikoutjevningfondet. Ved et negativt risikoresultat, dekkes underskuddet først fra risikoutjevningfondet deretter fra egenkapital. I 2022 hadde HKP et positivt risikoresultat på MNOK 6,7. Halvparten av dette, MNOK 3,35 avsettes til RUF.

Annet

Skatt

Pensjonskasser skattlegges etter samme regelverk som gjensidige livsforsikringsselskaper. Dette medfører formuesskatt av ligningsmessig formue.

Med virkning fra 01.01.2018 ble det innført en regel for livsforsikrings- og pensjonsforetak om at inntekter og tap fra eiendeler i kollektivporteføljen og investeringsvalgporteføljen skal tidfestes i samsvar med regnskapsloven. Fradrag for avsetninger skal bare innrømmes når avsetningene knytter seg til kundemidler. For livsforsikrings- og pensjonsforetak klargjøres dermed skillet mellom kundemidler og foretakets midler.

Skattekostnaden består av betalbar inntektsskatt, betalbar formuesskatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet forskjell mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at pensjonskassen vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Dersom de skattepliktige inntektene for 2022 overstiger fremførbart underskudd fra tidligere år, vil pensjonskassen komme i en skatteposisjon.

Forutsetninger for regnskapsavleggelsen

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om at fortsatt drift er til stede. Styret er ikke kjent med at det er knyttet usikkerhet til regnskapet ut over det som allerede er innarbeidet i regnskapet.

Note 1

Forfalte premier

Det er pensjonskassens styre som vedtar årlig arbeidsgiverpremie. Dette gjøres etter anbefaling fra aktuar. Styret har vedtatt at arbeidsgiverpremien for 2022 skulle være 10,0 prosent. Dette er i samsvar med aktuarens anbefaling. Den ansattes andel er to prosent av lønnsgrunnlaget i henhold til SGS 2020 Pensjonsordninger.

Forfalt brutto premie består av følgende:

Arbeidsgiverpremie	2022	2021
Arbeidsgivertilskudd	97 233 698	90 174 096
Rentegarantipremie	700 000	700 000
Reguleringspremie	100 859 617	110 393 432
Sum Arbeidsgiverpremie	198 793 315	201 267 528

Medlemspremie	2022	2021
Medlemstilskudd	19 447 465	17 856 464
Sum medlemspremie	19 447 465	17 856 464

Sum forfalte premier	218 240 781	219 123 992
Til kollektivporteføljen (resultatpost 1.1)	218 240 781	219 123 992

Reguleringspremien har ligget på omtrent samme nivå de to siste årene.

Note 2

Renteinntekter på finansielle eiendeler

Renteinntekter, utbytte mv.	2022	2021
Renter bankinnskudd	1 079 196	2 500
Renter rentebærende papirer	17 637 795	25 475 349
Utbytte eiendomsfond/ aksjer/ andeler	19 091 307	35 818 196
Sum renteinntekter, utbytte mv.	37 808 298	61 296 045

Fordelt på portefølje	2022	2021
Til kollektivporteføljen - resultatpost 2.2	33 309 545	55 936 834
Til selskapsporteføljen - resultatpost 12.2	4 498 753	5 359 212
Sum fordelt på portefølje	37 808 298	61 296 045

Renteinntekter og utbytter er fordelt mellom kollektivportefølje og selskapsportefølje sjablongmessig.

Note 3

Verdiendringer på investeringer

Verdiendringer i perioden	2022	2021
Aksjer og aksjefondsandeler m.m.	-248 706 794	142 323 061
Obligasjonsfondsandeler	-82 467 383	-38 270 959
Eiendomsfondsandeler	-14 679 282	21 701 262
Sum verdiendringer i perioden	-345 853 458	125 753 364

Porteføljefordelte verdiendring	2022	2021
Fordelt til kollektivporteføljen - resultatpost 2.4	-304 700 874	112 376 234
Fordelt til selskapsporteføljen - resultatpost 12.4	-41 152 585	13 377 130
Sum porteføljefordelte verdiendring	-345 853 458	125 753 364

Urealiserte verdier	2022	2021
Aksjer og aksjefondsandeler mm (balanse)	292 732 723	541 439 517
Obligasjonsfondsandeler	-37 949 604	44 133 478
Eiendomsfondsandeler	67 855 773	82 535 056
Sum urealiserte verdier	322 638 893	668 108 050

Porteføljefordelte urealisert gevinst/tap		
Fordelt til kollektivporteføljen	292 584 296	605 676 506
Fordelt til selskapsporteføljen	30 054 597	62 431 544
Sum porteføljefordelte urealisert gevinst/tap	322 638 893	668 108 050

Urealiserte verdier for perioden fordeles mellom porteføljene etter prosentfordelingen, slik den er beskrevet i note 0. Urealiserte verdier påvirkes også av verdivurderinger knyttet til eiendomsporteføljen i note 12.

Note 4

Gevinst/tap ved realisasjon av finansielle eiendeler

Realiserte gevinster og tap	2022	2021
Aksjer og aksjefond	22 912 674	23 093 934
Rentebærende papirer	6 249 154	-
Sum realiserte gevinster og tap	29 161 827	23 093 934

Fordelt på portefølje		
Til kollektivporteføljen - resultatpost 2.5	25 691 905	21 074 795
Til selskapsporteføljen - resultatpost 12.5	3 469 922	2 019 140
Sum fordelt på portefølje	29 161 827	23 093 934

Note 5

Utbetalte pensjoner

Forsikringsytelsene omfatter direkte utbetalte pensjoner og refusjonspensjoner i henhold til overføringsavtalen.

Tjenestepensjoner	2022	2021
Alderspensjon	-73 150 807	-66 166 957
Uførepensjon	-16 465 715	-15 835 647
Etterlattepensjon	-7 569 317	-7 484 978
Barnepensjon	-120 420	-71 124
Etterpensjon/ pensjon i døds måneden	-638 328	-684 807
Regulering pensjoner tidligere år	-69 619	-92 159
Utbetalte refusjoner	-7 772 461	-6 988 930
Mottatte refusjoner, overf. avtalen	11 953 742	11 014 486
Sum tjenestepensjoner	-93 832 925	-86 310 116
Tariffytelser AFP		
Utbetalt AFP 62 - 65 + 66 - 67 inkl. aga AFP	-26 269 507	-28 521 284
Sum tariffytelser AFP	-26 269 507	-28 521 284
Refusjoner		
Refusjoner AFP inkl. aga AFP	26 338 923	28 093 829
Sum refusjoner	26 338 923	28 093 829

Note 6

Endringer i forsikringstekniske avsetninger

Premiereserve	2022	2021
Premiereserve IB	2 092 320 752	1 929 609 550
Årets avsetning til premiereserven	161 616 412	162 711 202
Netto premiereserve UB	2 253 937 164	2 092 320 752
Administrasjonsreserve		
Administrasjonsreserve IB	62 769 623	57 888 287
Årets avsetning til administrasjonsreserven	4 848 492	4 881 336
Administrasjonsreserve UB	67 618 115	62 769 623
Erstatningsavsetning		
Erstatningsavsetning IB	20 500 000	20 500 000
IBNR-avsetning (tidligere erstatningsreserve)	500 000	-
Erstatningsavsetning UB	21 000 000	20 500 000
Premiefond		
Premiefond IB	118 507 197	172 986 077
Pliktig avsetning - garantert rente	1 365 000	2 119 999
Avkastning utover garantert rente	-	2 893 799
Avsetning fra avkastningsresultat	-	26 631 175
Andel risikoresultat til premiefond	3 347 535	848 897
For mye/lite innkrevd – ikke forsikringsbare ytelser	1 140 383	12 693 144
Uttak til reguleringspremie	-50 282 453	-102 665 894
Overføring til premiefond dekket av bufferfond	12 459 131	-
Avsetning til premiefond – overført fra andre	3 261 948	-
Premiefond UB	89 798 741	118 507 197
Tilleggsavsetninger		
Tilleggsavsetninger IB	-	191 393 242
Årets tilleggsavsetninger	-	28 954 405
Tilleggsavsetninger UB	-	220 347 647

Bufferfond	2022	2021
Bufferfond IB	809 536 677	-
Negativt avkastningsresultat dekket av bufferfond	-192 491 621	-
Avsetning til bufferfond – overført fra andre	1 134 953	-
Bufferfond UB	618 180 009	-

Risikoutjevningssfond		
Risikoutjevningssfond IB	-	10 734 674
Avkastning til RUF	3 347 534	-10 734 674
Risikoutjevningssfond UB	3 347 534	0

Premiefondet er tilført garantert rente på 2,29 prosent. Rente og avkastning beregnes ut fra innestående på premiefondet til enhver tid. Premiefondet er også tilført MNOK 3,35 fra positivt risikoresultat, samt at det er overført midler til sponsorenes premiefond som er dekket av bufferfond. Premiefond er også tilført saldo fra andre ifm. flytteoppgjør i 2022.

Note 7

Skatt

Årets resultat	2022	2021
Årets resultat før skatt	-12 802 205	12 361 144

Permanente forskjeller		
+/- Estimatavvik pensjon OCI	-2 112 459	664 193
+ 3% inntekt av netto gevinst realisasjon og aksjeutbytte innenfor EU/EØS	35 373	31 135
+ regnskapsmessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer	2 726 345	2 019 140
+Verdireduksjon av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	39 405 919	-
- Verdiøkning av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	-	-11 068 638
- Regnskapsmessig utbytte på aksjer og andeler innenfor EU/EØS	-1 179 101	-1 037 819
- Verdiendring eiendom	-12 779 365	-568 305
+ Andel skattemessig overskudd i ANS/KS	1 018 411	594 281
+/- Andel regnskapsmessig overskudd i ANS/KS	1 746 666	-2 308 492
Sum permanente forskjeller	28 861 789	-11 674 505

Årets skattegrunnlag før midlertidige forskjeller	2022	2021
Årets skattegrunnlag før midlertidige forskjeller	16 059 583	686 638
Endringer i midlertidige forskjeller:		
Driftsmidler	-8 037 103	-1 393 830
Andre forskjeller	-650 759	-
Regnskapsmessig verdi av pensjonsforpliktelser	-	203 430
Sum endring i midlertidige forskjeller	-8 687 862	-1 190 400
Årets skattegrunnlag		
Årets skattegrunnlag	7 371 721	-503 762
Nominell skattesats		
Nominell skattesats	25 %	25 %
Midlertidige forskjeller 31.12		
Driftsmidler	20 371 530	7 509 100
Pensjonsforpliktelser	-3 073 900	-961 441
Andre forskjeller	-1 226 402	-1 877 161
Fremførbart underskudd	-140 709 980	-143 256 374
Risikoutjevningfond	14 861 068	14 861 068
Sum midlertidige forskjeller 31.12	-109 777 684	-123 724 808
Netto skattepliktig formue		
Sum brutto formue	3 120 854 899	3 325 550 954
Gjeld	-3 295 291 452	-3 332 096 063
Sum netto skattepliktig formue	-174 436 553	-6 545 109

Note 8

Resultatanalyse

Avkastningsresultat	2022	2021
Finansinntekter fra kollektivporteføljen	-125 802 320	207 109 956
Til kursreguleringsfond (nytt regelverk fra 01.01.2022)	-	-93 332 268
Garantert avkastning til premiereserve	-52 865 170	-49 670 561
Garantert avkastning til premiefond	-1 365 000	-2 119 999
Bokført avkastningsresultat	-	61 987 128
Avkastning til premiefond utover garantert rente	-	-2 893 799
Avkastning risikoutjevningsfond	-	-507 750
Avkastningsresultat for kollektivporteføljen	-180 032 490	58 585 579
Administrasjonsresultat		
Samlet premie til administrasjon	16 584 101	15 761 661
Faktiske driftskostnader	-13 146 451	-11 628 626
Avsatt til administrasjonsreserve	-3 087 614	-3 484 562
Sum administrasjonsresultat	350 036	648 473
Risikoresultat		
Resultat dødsrisiko	226 896	1 703 000
Risikoresultat opplevelse	5 830 093	6 357 000
Risikoresultat uførehet	691 519	-6 312 000
Reassuranseresultat	-53 439	-50 000
Risikoresultat	6 695 069	1 748 000
Sum resultatelementer	-172 987 385	60 982 052

Fortjenesteelementer	2022	2021
Vederlag for rentegaranti	700 000	699 997
Disponeringer		
Overføringer til tilleggsavsetninger av avkastningsresultatet	-	28 954 405
Overføring til premiefond fra avkastningsresultatet, oppgjør forhåndsberegnet premie og risikoresultat	3 347 535	-7 393 432
Overføringer til risikoutjevningssfond	3 347 534	507 750
Teknisk regnskap		
Avkastningsresultat	-180 032 490	58 585 579
Renter til risikoutjevningssfond	-	507 750
Administrasjonsresultat	350 036	648 476
Tilleggsavsetninger	180 032 490	-2 895 440 5
Overført til premiefond fra avkastningsresultat	-	-2 963 175
Til premiefond, dekket av levealdersjustering 2020	-	-12 693 144
Overføring fra risikoresultat til RUF	3 347 534	848 897
Rentegaranti og premieelementer	700 000	699 997
Sum teknisk regnskap	4 397 570	-9 988 025
Endring i opptjent egenkapital		
Resultat teknisk regnskap	4 394 267	-9 988 025
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen	-16 987 428	22 453 405
Kostnader forvaltning selskapsporteføljen	-209 044	-104 235
Estimatendringer ytelsesbaserte endringer	-2 112 459	664 193
Skattekostnad	-	-
Nettoeffekt avsetning til RUF	-3 347 534	10 734 674
Endring i opptjent egenkapital	-18 262 198	23 760 011
Opptjent egenkapital 1.1	152 243 463	128 483 452
Opptjent egenkapital 31.12	133 981 266	152 243 463
Endring i opptjent egenkapital	-18 262 198	23 760 011

Pensjonskassens driftsresultat skal etter gjeldende regelverk deles i et renteresultat, et administrasjonsresultat og et risikoresultat.

Forsikringsvirksomhetsloven har klare regler for beregning og fordeling evt. belastning av de tre resultat-elementene. Styret har også vedtatt forsikringsrisikostrategi som er etterfulgt i resultatdisposisjonene.

Administrasjonsresultatet på NOK 350 036 tilføres opptjent egenkapital. Positivt risikoresultatet på

NOK 6 695 069 fordeles med halvparten til RUF og halvparten til premiefond. Negativt avkastningsresultat dekkes av bufferfond.

Premiereserve er pliktig avsetning til medlemmenes opptjente pensjonsrettigheter. I 2022 er avsetningen til premiereserve på MNOK 161,6.

Sensitivitetsanalyse:

Det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget følger dødelighetsforutsetningene i K2021. Grunnlaget

for fastsettelsen av uføretariffen (KFSU2015) er uføreerfaringene i årene 2011-2013 i pensjonskasser med KLP FS som aktuar.

Oppstillingen nedenfor viser effekten på premiereserven dersom man legger til grunn en reduksjon i dødeligheten med 10 prosent eller en økning i uførehyppigheten med 20 prosent sammenlignet med de nevnte tariffene.

Beregningsgrunnlag:

Dødelighet: -10 prosent

Uførehyppighet: +20 prosent

Effekt på premiereserven: MNOK 52 (2,22 prosent)

Effekt på premiereserven: MNOK 8,8 (0,38 prosent)

Note 9

Risikostyring

Styret i HKP har vedtatt en risikostrategi som revideres årlig. Risikostategien sammenfatter og definerer de overordnede rammer og retningslinjer fra styret som skal bidra til å sikre at samlet risiko i pensjonskassen holdes innenfor styrets risikovilje.

HKP har avtale med Mercer om risikoovervåking av den totale balansen og rapportering av kapitalforvaltningen. Kvartalsvis, og om nødvendig oftere, lages det risikoanalyse og rapport som fremlegges for styret iht. Finans-tilsynets krav.

Pensjonskassens risiko måles ved solvenskapitaldekningen, SKD. Kravet skal fange opp risiko i hele virksomheten, og er basert på markedsverdier. Solvensmarginkravet utgjør grovt sett fire prosent av pensjonskassens forsikringskapital.

Finansiell risiko er samlebetegnelse for de tre elementene likviditetsrisiko, markedsrisiko og kredittrisiko.

Kredittrisiko er risikoen for at en utsteder av obligasjonslån eller låntaker ikke klarer å tilbakebetale sine forpliktelser; hovedstol eller renter.

Styret har satt grenser for gjennomsnittlig kredittrating og gjennomsnittlig rentedurasjon for IG porteføljen. Det er og satt grenser for maksimal eksponering i enkeltpapirer og rating for plasseringer i high yield obligasjonsfond. Vår bankforbindelse SR-bank har kredittrating A, se også tabell under.

Likviditetsrisiko er risikoen for at pensjonskassen ikke har tilstrekkelige likvider til å utbetale pensjoner, dekke kortsiktig gjeld og løpende drift uten at det oppstår vesentlige ekstra omkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres eller i form av ugunstige finansieringsvilkår.

HKP har nedfelt likviditetsstrategien i investeringsinstruksen. Likviditeten skal styres slik at HKP til enhver tid kan betale sine forpliktelser innen forfall. HKP skal til enhver tid ha likvider for å møte kjente kontantstrømmer, samt reserve for uventede utbetalinger. Likviditeten må tilpasses markeds-situasjonen, men skal minimum være to måneders forventet

utbetaling. Det har ikke vært brudd på likviditetsstrategien i 2022.

Markedsrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i markedsverdiene på kassens investeringer. Markedsrisikoen avhenger dels av hvordan kassen har investert, dels hvordan de ulike aktivaklassene svinger og samvarierer.

Pensjonskassens risiko for tap viser i tabellen Solvenskapitalkrav nederst i noten.

Kredittrisiko - ratingfordeling av rentepapirer	2022	Dur.	2021	Dur.
AAA	49 686	1,84	62 825	2,33
AA	76 175	2,74	129 057	2,91
A	423 074	3,20	474 164	3,52
BBB	605 021	3,37	614 300	3,63
BB	36 511	3,72	8 764	3,13
B	32 823	3,71	102 371	3,28
CCC eller lavere	4 515	3,80	-	-
Ikke ratet	316 001	2,44	225 810	3,19
Obligasjoner med fortrinnsrett, AAA	29 509	3,93	38 434	3,97
Obligasjoner med fortrinnsrett, AA	-	-	2 222	3,30
Sum kredittrisiko - ratingfordeling av rentepapirer	1 573 315		1 657 947	

Solvenskapitalkrav	2022	2021
A1. Samlet kapitalkrav for markedsrisiko	605 060	742 590
A2. Samlet kapitalkrav for forsikringsrisiko	162 410	175 004
A3. Samlet kapitalkrav for helseforsikringsrisiko	-	-
A4. Samlet kapitalkrav for motpartsrisiko	4 376	2 512
A5. Korrelasjonsmatrise for samlet risiko, ekskl. operasjonell risiko	-106 033	-114 995
A6. Samlet kapitalkrav før operasjonell risiko	665 813	805 110
A7. Kapitalkrav for operasjonell risiko	12 812	12 969
A8. Justering for den tapsabsorberende effekten av utsatt skatt	-101 794	-122 712
A9. Samlet solvenskapitalkrav	576 831	695 367
A10. Ansvarlig kapital	1 085 439	1 272 157
A11. Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	508 608	576 789
A12. Solvenskapitaldekning	184%	183%

Note 10

Forvaltnings- og driftskostnader

Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	2022	2021
Lønnskostnader	6 763 534	6 372 804
Honorar til revisor	433 560	350 341
Andre honorarer til ordinær drift	522 802	371 797
Andre driftskostnader	2 995 141	2 609 050
Honorar til aktuar	883 619	836 676
Sum forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	11 598 656	10 540 667
Forvaltningskostnader		
Provisjoner	1 756 839	1 192 195
Sum forvaltningskostnader	1 756 839	1 192 195

Porteføljefordelte forvaltningskostnader	2022	2021
Til kollektivporteføljen - resultatpost 9.1	1 547 795	1 087 959
Til selskapsporteføljen - resultatpost 14.1	209 044	104 235
Sum porteføljefordelte forvaltningskostnader	1 756 839	1 192 195

Haugesund kommunale pensjonskasse har seks ansatte. Økte kostnader til revisor i 2022 skyldes i hovedsak forberedelser til IORP II, og med dette innføring av internrevisor. HKP har valgt PWC som internrevisor og det er gjennomført internrevisjon på ulike

områder i 2022. Økning av andre driftskostnader er blant annet knyttet til økte lisenskostnader.

Verken ansatte eller styremedlemmer har avtale om særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelses-

forhold/verv. Det er ikke inngått avtale om noen form for bonus, overskuddsdeling, opsjoner eller lignende til fordel for daglig leder eller styreleder. HKP fører forvaltningskostnader etter nettoprinsippet.

Nøkkelpersonell

Ansatt		Lønn	Styrehonorar	Pensjon	Andre
Heidi Iren Sunde	Adm. Dir.	1 220 000		122 000	
Sum ansatt		1 220 000		122 000	

Styremedlem		Lønn	Styrehonorar	Pensjon	Andre
Johanne H. Øveraas	Styreleder		108 939		
Øyvind Lie	Nestleder		65 363		
Johannes Alne	Styremedlem		50 398		
Gisle Stødle	Styremedlem		58 856		
Anne Britt Rossehaug	Styremedlem		47 907		
Marianne Eidesvik	1. vara		21 788		
Trygve Gunnarshaug	1. vara		28 721		
Heidi Synnøve Nymann	2. vara		10 894		
Rita Leinan	2. vara		10 894		
Runar Areklett	3. vara		19 894		
Sum styremedlem			423 654		
Ytelser totalt til ledende personer		1 220 000	423 654	122 000	

Note 11

Pensjonsansvar egne ansatte

Pensjonskostnader inkl. aga	2022	2021
Nåverdi av årets opptjening	726 867	620 497
Administrasjonsomkostning	55 912	51 380
Arbeidsgiveravgift - Pensjonskostnad	110 372	94 735
Resultatført planendring inkl. aga	893 151	766 612
Sum pensjonskostnader inkl. aga	1 786 302	1 533 224

Netto finanskostnad		
Rentekostnad	374 461	293 825
Forventet avkastning	-351 388	-266 081
Forvaltningsomkostning	6 762	7 692
Netto rentekostnad	29 835	35 436
Arbeidsgiveravgift - Netto rentekostnad	4 207	4 996
Netto rentekostnad inkl. aga	34 042	40 432

Estimatavvik pensjoner via OCI		
Aktuarielt tap (gevinst)	1 811 654	-582 115
Arbeidsgiveravgift på aktuarielt tap (gevinst)	255 443	-82 078
Aktuarielt tap (gevinst) inkl. aga OCI	2 067 097	-664 193
Samlet pensjonskostnad inkl. alle 3 komponenter	2 994 290	142 851

Pensjonsforpliktelser		
Brutto påløpte pensjonsforpliktelse	19 655 555	19 212 996
Pensjonsmidler	16 961 515	18 370 366
Netto forpliktelse før aga	2 694 040	842 630
Arbeidsgiveravgift på pensjonsforpliktelser	379 860	118 811
Brutto påløpt forpliktelse inkl. aga	20 035 415	19 331 807
Netto forpliktelse inkl. aga	3 073 900	961 4 41
Netto forpliktelse før planendring inkl. aga	3 073 900	961 4 41

Avstemming	2022	2021
Balanseført netto forpliktelse/(midler) UB i fjor	961 441	1 422 204
Resultatført pensjonskostnad inkl. evt. planendring	893 151	766 612
Resultatført finanskostnad	34 042	40 432
Ført mot OCI inkl. aga	2 067 097	-664 193
Aga innbetalt premie/tilskudd	-108 973	-74 592
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm	-772 858	-529 022
Sum avstemming	3 073 900	961 441

Medlemsstatus		
Antall aktive	6	5
Antall oppsatte	5	5
Antall pensjoner	3	3
Gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag, aktive	681 948	767 869
Gjennomsnittlig alder, aktive	41,57	45,34
Gjennomsnittlig tjenestetid, aktive	6,03	6,04
Forventet gjenstående tj.tid, aktive	7,69	11,96

Forutsetninger		
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Lønnsvekst	3,50 %	2,75 %
G-regulering	3,25 %	2,50 %
Pensjonsregulering	2,48 %	1,73 %
Forventet avkastning	3,00 %	1,90 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %

Note 12

Investerings eiendom

HKP eier følgende investerings eiendommer:

Nivå 3 Ikke-observerbare	Kostpris	Verdi i fjor	Tilgang avgang	Gevinster/tap og verdiendring	Utgående verdi
Bjergene Omsorgsboliger	26 706 392	34 000 000	-	21 750 000	55 750 000
Havnaberg Omsorgsboliger	28 700 525	31 000 000	-	21 000 000	52 000 000
Kirkegata 85	31 269 056	57 000 000	-	16 150 000	73 150 000
Skåregata 101	30 539 868	55 000 000	-	16 750 000	71 750 000
Skåregata 103	14 414 192	24 500 000	-	6 000 000	30 500 000
Udland Omsorgsboliger	31 800 496	40 500 000	-	25 750 000	66 250 000
Sum investerings eiendom	163 430 529	242 000 000	-	107 400 000	349 400 000
Sum totalt	163 430 529	242 000 000	-	107 400 000	349 400 000

Netto inntekter eiendom

Leieinntekter	16 617 838	15 989 263
Verdiregulering på eiendom	107 400 000	6 500 000
Driftskostnader eiendom	12 100 204	-4 263 326
Viderefakturerte kostnader	1	1 194 080
Sum netto inntekter eiendom	136 118 043	19 420 017

Fordelt på portefølje

Til kollektivporteføljen - resultatpost 2.3	25 300 926	11 790 399
Til selskapsporteføljen - resultatpost 2.4	94 620 635	5 931 695
Til kollektivporteføljen - resultatpost 12.3	3 417 117	1 129 618
Til selskapsporteføljen - resultatpost 12.4	12 779 365	568 305
Sum fordelt på portefølje	136 118 043	19 420 017

HKP sin lokale eiendomsportefølje består av seks eiendommer: tre administrasjonsbygg og tre leilighetsbygg med omsorgsboliger tilknyttet sykehjem.

Kontoreiendommene (Skåregata 101, 103 og Kirkegata 85) er kontorbygg i Haugesund sentrum, utleid til Haugesund kommune på leieavtale til 2048, med opsjon på 5 + 5 + 5 år.

Leieavtalene på administrasjonsbyggene ble reforhandlet i 2018 og oppdatert til markedsstandard. I 2022 ble det gjort tilsvarende med leieavtalene på omsorgsboligene. I henhold til leieavtalene er leietaker ansvarlig for forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene.

Udland Omsorgsboliger ligger i nordre bydel, og Bjørgene Omsorgsboliger i søndre bydel i Haugesund. Havnaberg Omsorgsboliger ligger nord i sentrum og er anskaffet i juni 2014.

Både Udland, Bjørgene og Havnaberg er utleid til Haugesund kommune på leieavtaler som løper til 2053 med opsjon på fem års forlengelser.

Pensjonsforetak skal anvende virkelig verdi modellen i IAS 40 på alle sine investeringseiendommer. Dette er i samsvar med årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak § 3-4 nr. 1. Modellen innebærer måling til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringer.

Prinsippene i Finanstilsynets rapport Verdssettelse av investeringseiendommer er lagt til grunn for takseringen. Taksten er foretatt av Meglerhuset Rele AS og Newsec AS. Verdssettelsen er basert på diskontering av fremtidige kontantstrømmer fra leieavtalene. Der verdivurderingene ikke samsvarer helt med hverandre, er det lagt til grunn en gjennomsnittlig verddivurdering. I sin vurdering legger både Newsec AS og Meglerhuset Rele AS til grunn at

også 2022 har vært et spesielt år i næringsmarkedet.

De vurderer det slik at HKP sine eiendommer med Haugesund kommune som leietaker, er enda mer aktuelt i markedet og betalingsvilligheten er stor. Markedet er villig til å betale for en trygg leietaker som ikke er konjunkturutsatt.

Kombinert med reforhandlede leieavtaler, har dette gitt en særlig god verdijustering i 2022.

Haugesund kommune ansees som «nærstående part» i regnskapslovens forstand. I alle leieavtalene med Haugesund kommune er det avtalt årlig 100 prosent KPI-justering.

HKP har kontorlokaler i eiendommen Skåregata 103, som HKP eier. HKP disponerer ca. seks prosent av leiearealet. Eiendommen regnskapsføres i sin helhet som investeringseiendom.

Note 13

Hold-til-forfall obligasjoner

Obligasjoner fordelt på sektor.

Sektor	Pålydende	Kostpris	Virkelig verdi	Amort. kost	Andel	Hvorav påløpt rente
Andre sektorer	99 375 000	99 375 000	97 807 210	100 901 958	100 %	0
Sum totalt		99 375 000	97 807 210	100 901 958	100 %	0

Gjennomsnittlig rentedurasjon i porteføljen: 0,01
Gjennomsnittlig kreditturasjon i porteføljen: 0,01

Til selskapsporteføljen
Til kollektivporteføljen

9 399 263
91 502 695

Balansepost 2.3.1
Balansepost 6.3.1

Avkastning på hold til forfall obligasjoner i 2022 var 4,53 prosent.

HJEM

ÅRSBERETNING

RESULTATREGNSKAP

BALANSE

REVISJONSBERETNING

AKTUARBERETNING

76

Note 14

Markedsbaserte aksjer og andeler

Ved utgangen av regnskapsåret var HKPs aksjeportefølje MNOK 1 005,7 tilsvarende 29,8 prosent av forvaltningskapitalen. Aksjeporteføljen består utelukkende av aksjefond.

Investeringsinstruksens normalportefølje har 33 prosent som ramme for aksjeporteføljen, +/-fem prosent.

Norske aksjer har en normalportefølje på fem prosent, +tre prosent / -to prosent. Den globale aksjeporteføljen har en normalportefølje på 28 prosent, der nedre grense er 21 prosent og øvre grense 35 prosent.

Den norske aksjeporteføljen består av to aksjefond; Danske Invest II og Alfred Berg Gambak.

Den utenlandske aksjeporteføljen er delt i ulike delporteføljer. Den indekxnære porteføljen er investert i et indekxnært KLP-fond, emerging marketsporteføljen i Holberg Rurik, og den brede globale porteføljen er investert i Ardevora, Baillie Gifford og Skagen Global A. Nye forvaltere fra 2022 er RBC Global Focus Equity og Alliance Bernstein som begge har høy ESG rating (hhv. ESG 1 og ESG 2). RBC har en mer vekstorientert strategi og Alliance Bernstein ser etter selskaper med god kvalitet. Begge forvalterne har en stil som gir god diversifisering mot de eksisterende forvalterne.

Normalporteføljen for eiendom er 17 prosent. Pr. utgangen av 2022 var eiendomsandelen 20,6 prosent. Øvre grense i investeringsinstruksen er 21 prosent og nedre grense er 14 prosent. Det er investert i tre eiendomsfond og en egen lokal eiendomsportefølje for å spre eiendomsinvesteringene geografisk og bransjemessig.

De finansielle instrumentene er klassifisert i tre ulike nivåer/ klasser:

Nivå 1: Noterte priser i aktive markeder.

Nivå 2: Ikke børsnoterte, observerbare priser enten direkte gjennom en markeds plass, eller indirekte gjennom innhentede priser.

Nivå 3: Priser som ikke bygger på observerbare markedsdata.

Sammendrag og porteføljefordeling	Kollektivportefølje	Selskapsportefølje
Nivå 2 - Observerbare	912 022 884	93 684 044
Nivå 3 - Ikke- observerbare	311 973 566	32 046 285
Sum markedsbaserte aksjer og andeler	1 223 996 450	125 730 329

Balansepost 6.4.1

Balansepost 2.4.1

Nivå 2 - Observerbare

Globale aksjefond

Beskrivelse	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi	Ureal. gev./Tap
AB Sicav I Global Core Equity	81 686	118 529 189	114 469 171	-4 060 017
Ardevora Global	111 635 929	113 009 385	121 225 455	8 216 070
BG Worldwide Global Alpha Choice B NOK Acc Hedged	420 472	80 000 000	125 477 137	45 477 137
BG Worldwide Global Alpha Choice D NOK Acc Hedged	362 023	44 957 577	65 415 118	20 457 541
Holberg Rurik A	177 930	29 545 317	28 444 889	-1 100 428
KLP Aksjeglobal Indeks II	56 133	85 002 194	172 218 463	87 216 269
RBCLux Ansvarlige Globale Investeringer	140 186	118 499 999	111 664 399	-6 835 600
Skagen Global A	24 079	32 921 027	65 164 795	32 243 768
Sum globale aksjefond		622 464 687	804 079 427	181 614 740

Norske aksjefond

Beskrivelse	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi	Ureal. gev./Tap
Alfred Berg Gambak C	2 214	49 111 722	106 181 371	57 069 647
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	24 814	41 567 036	95 446 130	53 879 094
Sum norske aksjefond		90 678 758	201 627 501	110 948 743

Nivå 3 - Ikke-observerbare

Eiendomsfond

Beskrivelse	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi	Ureal. gev./Tap
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	1 478 658	892 582	1 061 824	169 242
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	146	86 432 210	105 118 661	18 686 451
DNB Scan. Prop 4 KS	926 620	92 704 800	122 531 337	29 826 537
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	88 293 691	95 965 243	115 308 029	19 342 786
Sum eiendomsfond		275 994 835	344 019 851	68 025 016

Sum totalt	989 138 280	1 349 726 779	360 588 499
-------------------	--------------------	----------------------	--------------------

Andel markedsverdi av aksjer og andeler som er børsnotert: 74,51%

Note 15

Markedsbaserte obligasjoner og rentefond

Sammendrag

Beskrivelse	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	Totalt
Nivå 2 - observerbare - rentefond	1 370 034 991	140 731 577	1 510 766 568
Nivå 2 - observerbare - rentefond	1 370 034 991	140 731 577	1 510 766 568
	Balansepost 6.4.2	Balansepost 2.4.2	

Nivå 2 - Observerbare

Rentefond

Sektor / Fond	Pålydende /antall	Ansk.kost	Virkelig verdi	Andel	Ureal. tap/gev.
Alfred Berg Nordic High Yield C	224 091	22 046 051	25 327 824	1,7 %	3 281 773
Alfred Berg Nordic Investment Grade Inst	1 830 364	186 681 374	183 228 012	12,1 %	-3 453 362
Alfred Berg Nordic Investment Grade Long Dur	1 121 088	108 465 107	94 423 524	6,3 %	-14 041 583
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Dur	153 039	15 844 865	14 347 254	0,9 %	-1 497 611
BlueBay Global High Yield ESC Bond Fund - I	60 853	65 000 000	66 299 488	4,4 %	1 299 488
DNB Kredittobligasjon D	168 404	178 269 655	167 687 693	11,1 %	-10 581 962
DNB Nordic Investment Grade D	161 131	164 045 044	154 212 424	10,2 %	-9 832 620
DNB Obligasjon E	51 979	528 718 749	499 826 394	33,1 %	-28 892 355
Holberg Kreditt A	253 735	26 817 363	27 844 753	1,8 %	1 027 390
Mercer Short Duration Global Bund Fund 1 - Robeco	139 0463	146 814 640	163 412 038	10,8 %	16 597 398
Mercer Short Duration Global Bund Fund 2 - Pimco	102 257	106 397 678	114 157 164	7,6 %	7 759 486
Sum nivå 2- observerbare rentefond	4 266 403	1 549 100 525	1 510 766 568	100 %	-38 333 957
Sum totalt		1 549 100 525	1 510 766 568	100 %	-38 333 957

Note 16

Fordringer

	2022	2021
Andre fordringer ellers	15 457 917	6 186 603
Periodiseringer	124 053	248 206
Fordringer på pensjonister	7 712	-
Sum fordringer	15 589 681	6 434 809

Fordringer henføres til balansens poster 2.4.3 og 6.4.3, sammen med tall fra note 17 bankinnskudd. Dette er i henhold til oppstillingsplan etter forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Note 17

Bankinnskudd

Bankinnskudd forvaltning	2022	2021
Mellomregning DnB	4 321	4 264
Andre kortsiktige fordringer	254 894	198 372
Sum bankinnskudd forvaltning	259 215	202 635

Bankinnskudd drift

Sparebank1 SR-bank	40 551 256	17 102 615
Sparebank1 SR- Bank skattetrekk	2 710 916	2 565 161
Sum bankinnskudd drift	43 262 172	19 667 776

Fordelt på portefølje

Til kollektivporteføljen - driftskonti - balansepost 6.4.5	36 773 808	17 829 915
Til kollektivporteføljen - forvaltning - balansepost 6.4.3	235 069	183 700
Til selskapsporteføljen - driftskonti - balansepost 4.2	6 488 364	1 837 861
Til selskapsporteføljen - forvaltning - balansepost 4.2	24 147	18 935
Sum fordelt på portefølje	43 521 448	19 870 411

På bankinnskudd er det beregnet et snitt gjennom året på rundt MNOK 20. Sparebank1 SR-Bank er hovedbankforbindelsen til pensjonskassen

Note 18

Avsetning for forpliktelser

Skatter, avgifter og avsetninger ellers	2022	2021
Skattetrekk	2 708 493	2 562 738
Merverdiavgift	-102 122	-712 081
Arbeidsgiveravgift	722 825	713 002
Finansskatt	51 054	50 822
Arbeidsgiveravgift - feriepenger	78 030	74 552
Feriepenger	474 073	449 407
Sum skatter, avgifter og avsetninger ellers	3 932 352	3 138 441

Andre forpliktelser		
Leverandørgjeld	825 156	2 540 323
Sum andre forpliktelser	825 156	2 540 323

Note 19

Egenkapital og kapitaldekning

Innskutt egenkapital	2022	2021
Innskutt egenkapital per 01.01.	160 775 952	149 287 057
Innskudd/uttak av annen innskutt kapital	12 459 131	11 488 895
Innskutt egenkapital (balansepost 10) per 31.12.	173 235 083	160 775 952
Risikoutjevningssfond		
Risikoutjevningssfond per 01.01.	-	10 734 674
Endring i risikoutjevningssfond	3 347 534	-10 734 674
Risikoutjevningssfond (balansepost 11.1) per 31.12.	3 347 534	-
Opptjent egenkapital		
Opptjent egenkapital per 01.01.	152 243 463	128 483 452
Totalresultat til/fra opptjent egenkapital	-18 262 198	23 760 011
Opptjent egenkapital (balansepost 11.2 og 11.3) per 31.12.	133 981 266	152 243 463
Spesifikasjon av totalresultat til/fra opptjent egenkapital		
18. Resultat før andre resultatkomponenter	-12 802 205	12 361 144
19.1.2. Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	-2 112 459	664 193
Overført til (-)/fra (+) risikoutjevningssfondet	-3 347 534	12 091 321
Avkastningsresultat til risikoutjevningssfondet	-	-1 356 647

Oversikt over innskutt egenkapital per sponsor

Sponsor	Samlet innskutt EK 2022
Haugesund kommune	163 366 323
Haugesund Kino og Konserthus KF	2 985 170
Haugesund kirkelige fellesråd	2 193 614
Karmsund Havnevesen IKS	1 969 263
Haugaland Vekst IKS	861 832
Næringsmiddeltilsynet	558 632
Haugesund kommunale pensjonskasse	408 246
Haugesund Parkering Drift AS	429 474
Uni-K AS	406 448
Stiftelsen Haugesjøen	56 080
Sum totalt	173 235 082

Note 20

Solvensmargin

Solvensmarginkapitalen for 2022 fordeler seg slik:

Solvensmarginkapital	2022	2021
Sum innskudd egenkapital (eksl. risikoutjevningssfond)	141,6	160,8
Sum opptjent egenkapital (eksl. risikoutjevningssfond)	134,0	73,3
50 prosent av tilleggsavsetninger	0,0	110,2
50 prosent av risikoutjevningssfond	1,7	-
50 prosent av bufferfond	310,8	-
Sum solvensmarginkapital	588,0	344,3

Solvensmargin

Solvensmarginkrav	111	96
Solvensmarginkapital	588	344
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	530 %	358 %

Det er en stor økning i solvensmarginen til tross for at 2022 medførte både økning i forpliktelsene (økning i premiereserve) og reduserte midler (avkastningstap). Årsaken til at det likevel blir en kraftig forbedring er at en i stedet for å medregne halvparten av tilleggsavsetningene, nå medregner halvparten av bufferfondet i kapitalen.

Note 21

Kapitalavkastning

Kapitalavkastning	2022	2021	2020	2019	2018
Kollektivportefølje - bokført avkastning	-	4,73 %	3,53 %	3,62 %	4,57 %
Kollektivportefølje - verdijustert avkastning	-4,14%	7,16 %	8,43 %	10,33 %	0,40 %
Selskapsportefølje - avkastning	-4,14%	7,68 %	8,43 %	9,79 %	0,04 %

Avkastning per portefølje	2022	2021	2020	2019	2018
Norske obligasjoner som holdes til forfall	4,53%	0,76 %	1,50 %	1,40 %	1,10 %
Norske omløpsobligasjoner	-3,46%	0,04 %	5,10 %	3,30 %	1,10 %
Utenlandske omløpsobligasjoner	-3,64%	0,21 %	3,40 %	4,20 %	0,20 %
Norske aksjer	-6,84%	28,28 %	13,00 %	19,60 %	-2,10 %
Utenlandske aksjer	-22,20%	15,19 %	13,50 %	26,80 %	-9,90 %
Eiendom	20,53%	9,52 %	10,70 %	6,10 %	12,80 %
High yield obligasjoner	-4,04%	6,56 %	4,90 %	0,00 %	0,00 %

Note 22

Bestandttall

Pensjonsordningen i kommunal sektor er tariffestet. Innholdet i den offentlige tjenstepensjonsordningen er hjemlet i SGS 2020 Pensjonsordninger i KS tariffområde. Fra 01.01.2020 er det innført nye regler for opptjening og uttak av alderspensjon for arbeidstakere født i 1963 eller senere. Den offentlige tjenstepensjonsordningen er derfor todelt:

For årskull født før 1963 er tjenstepensjonsordningen en brutto ytelsesordning med fast ytelsesplan som garanterer 66 prosent av pensjonsgrunnlaget (før levealdersjustering) ved 30 års opptjeningstid. Garantien gjelder samlet pensjon fra folketrygden (NAV) og tjenstepensjonsordningen. Det gis full eller delvis garanti for 66 prosent ytelse også etter levealdersjustering.

For årskull født i 1963 eller senere er tjenstepensjonsordningen en påslagsordning, som gis som et tillegg til folketrygden (NAV).

Opptjening til påslagspensjon startet 01.01.2020 med en grunnsats på 5,7 prosent av pensjongivende inntekt, og med en tilleggssats på 18,1 prosent for inntekt mellom 7,1 G og 12 G.

I tillegg gis 3 prosent opptjening til betinget tjenstepensjon, som utbetales til de som ikke kvalifiserer til AFP.

Opptjente rettigheter frem til 31.12.2019 gir rett til oppsatt alderspensjon fra bruttoordningen.

Den offentlige tjenstepensjonsordningen omfatter følgende ytelser:

- ⌚ Alderspensjon ved oppnådd aldersgrense/særaldersgrense/ved fylte 67 år (for årskull født før 1963)
- ⌚ Påslagspensjon, betinget tjenstepensjon og oppsatt alderspensjon fra bruttoordningen fra fylte 62 år (for årskull født fra 1963)
- ⌚ Uførepensjon dersom medlemmet ikke kan fortsette i sin vanlige stilling på grunn av sykdom eller skade, og som dermed mister eller får redusert sin arbeidsinntekt
- ⌚ Ektefellepensjon for gjenlevende ektefelle/registrert partner etter medlem
- ⌚ Barnepensjon for gjenlevende barn under 20 år etter medlem
- ⌚ I tillegg til tjenstepensjon gir særavtalen rett til AFP dersom vilkårene er oppfylt

HKP er en pensjonsordning for ansatte i Haugesund kommune og virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune. Sykepleiere i helsefaglige

stillinger har lovpålagt pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP), og undervisningspersonale i Statens Pensjonskasse (SPK).

Følgende enheter har pensjonsordning i HKP pr. 31.12.2022:

- ⌚ Haugesund kommune
- ⌚ Haugesund kirkelige fellesråd
- ⌚ Haugesund kommunale pensjonskasse
- ⌚ Haugesund Kino & Konserthus KF
- ⌚ Haugaland Vekst IKS
- ⌚ Haugesund Parkering Drift AS
- ⌚ Karmsund Havn IKS
- ⌚ UNI-K AS
- ⌚ Stiftelsen Haugesjøen

Medlemsinnskuddet er to prosent av pensjongivende inntekt. Innbetalt premie er spesifisert i note 1.

Medlemmer	2022	2021
Aktive	2 543	2 475
Delvis aktive	75	71
Fratrådte med rett	1 962	1 698
Fratrådte uten rett	5 240	5 087
Sum medlemmer	9 820	9 331

Pensjonister		
AFP-pensjonister	138	138
Alderspensjonister	1 245	1 162
Barnepensjonister	11	14
Ektefellepensjonister	157	146
Uførepensjonister	513	490
Sum pensjonister	2 064	1 950

Deloitte AS
Sundgaten 119
Postboks 528
NO-5501 Haugesund
Norway

Tel: +47 52 70 25 40
www.deloitte.no

Til styret i Haugesund Kommunale Pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Haugesund Kommunale Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret. Medlemmer av Den norske Revisorforening.
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Haugesund, 27. mars 2023
Deloitte AS

Knut Terje Fagerland
statsautorisert revisor

KLP Forsikringsservice AS

Haugesund kommunale pensjonskasse
Att: Heidi Sunde
Heidi.Sunde@haugesund.kommune.no

Bergen 17. mars 2023

Aktuarerklæring

Haugesund kommunale pensjonskasse - 2022

Under henvisning til det fremlagte regnskapet for 2022 bekreftes det at de forsikringstekniske avsetninger er foretatt i samsvar med gjeldende beregningsgrunnlag som spesifisert i forsikringsvirksomhetsloven § 3-9 Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser.

For dødelighet og sivilstandselementer er benyttet det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget K2021_KLP. Denne tariffen tar utgangspunkt i K2013 fastsatt av Finanstilsynet, men med en sterkere levealdersforbedring for menn.

For uførhet er det benyttet et eget grunnlag, KFSU2015, basert på uføreerfaringene i årene 2011-2013 i pensjonskasser med KLP Forsikringsservice som aktuar.

Pristariffene er meldt Finanstilsynet som angitt i forsikringsvirksomhetsloven § 3-7 Meldeplikt og tilsyn med pristariffer.

Med vennlig hilsen
For KLP Forsikringsservice AS

Arnfinn Osmundsvaag
Ansvarshavende aktuar KLP FS

KLP Forsikringsservice AS
Et selskap i KLP-konsernet AS
Org.nr: 967 696 676
Foretaksregisteret

KLP Forsikringsservice AS
Dronning Eufemias gate 10
Pb. 400 Sentrum,
0103 Oslo

Kontaktinformasjon
arnfinn.osmundsvaag@klp.no
linda.elisabeth.johansen@klp.no
erik.falk@klp.no

Trygghet
for deg og
din familie

Haugesund kommunale pensjonskasse

Skåregata 103, 5528 Haugesund

Telefon: 52 74 30 00

E-post: pensjonskassen@h-k-p.no

www.h-k-p.no

Bildene i årsmeldingen er fotografert av Pål Moltubakk Lilleaas Ørstavik og er fra Haugesund.

hkp
HAUGESUND KOMMUNALE
PENSJONSKASSE